

bb. 69./ közlekedési folyt./ il

karácsonyi róbert budapesti mérnök személygépkocsijával szabálytalanul kanyarodott a 16. kerületben a bajcsy zsilinszky ut és a sasvár utca kereszteződésében és összeütközött a motorkerékpárján arra haladó tajti jános segédmunkással. tajti sulyos de nem életveszélyes sérüléssel került kórházba. karácsonyi ellen a rendőrség megindította az eljárást.

szabálytalanul ment át a 21. kerületben a szabadkikötői főúton nagy józsef kert munkás és gelencsér istván motorkerékpárjával elütötte majd felborult., nagy józsef sulyos, gelencsér és a motorkerékpáron vele utazó felesége könnyű sérüléssel került kórházba./mti/

..-

bb 71. a guineai, indiai, kenyai bányászszakszervezet küldöttsége

gk/ny hgy 1972. május 3.

a magyar bányászszakszervezet elnökségének meghívására hazánkba érkezett, a delegációk tanulmányozzák a bányászok élet- és munkakörülményeit, szociális és kulturális ellátottságát, majd szófiába utaznak a bányászszakszervezetek nemzetközi szövetségévi konferenciájára./mti/

..-

mbb 72. francia polgármesterek delegációja érkezett budapestre

t sl/pá/ny hgy 1972. május 3.

francia polgármesterek és városi tanácstagok 22 tagu delegációja érkezett szerdán este budapestre az elektroimpex, valamint a villamos berendezés és készülék művek vendégeként. a küldöttséget s. attias, a comptoir-sud electric cég kereskedelmi igazgatója vezeti.

a francia várostyák az őket vendégül látó két magyar vállalat vezetőivel eredményhirdető táblák, valamint színes publicolor fényreklám vásárlásáról tárgyalnak. a magyar eredményhirdetőket ugyanis a grenoblei téli olimpia idején megismerték és most mint beruházók francia sportlétesítmények számára szeretnék vásárolni belőlük./mti/

..-

-48-
v é g e .

21.35/ny

NA 2/50

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 159-490. 359-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1972. május 4.

bb 1. a tudomány a népgazdaság fejlődéséért - friss istván nyilatkozata

i ms/fk/ny hgy 1972. május 4.

a minisztertanács tizennyolc évvel ezelőtt hozta létre a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézetét, amely mondhatni alapításától fogva jelentős szerepet játszik a tudomány hazai fejlődésében. ebből az alkalomból friss istván akadémikus, az intézet igazgatója nyilatkozott dr. majercsik sándornak, az mti főmunkatársának az intézet tevékenységéről, s a magyar közgazdasági kutatások legfontosabb irányairól.

- tíz évvel ezelőtt az akadémia közgazdaságtudományi bizottsága a magyar közgazdasági kutatás fő témáit két kérdésben jelezte meg. az egyik: a népgazdaság tervezésének tökéletesítése, a másik: a népgazdaság vezetésének és irányításának fejlesztése. ezek a feladatok azonban annyira összetettek, a tisztázásra váró kérdések száma olyan nagy, hogy megoldásuk sok ezer gyakorlati szakember és sok száz kutató munkáját igényli. azt a kérdést például, hogy tervezésünkben a népgazdaság milyen arányaira, milyen szerkezetére törekedjünk, mi az, ami az ország adottságait, lehetőségeit figyelembe véve a legkedvezőbb számunkra, a maga egységében legfeljebb elvont matematikai módszerekkel tudjuk érzékeltetni. ezt meg is tesszük. ezeket a módszereket azonban jelenleg a tervezésben közvetlenül felhasználni még nem, vagy csak kevésbé tudjuk. ezért igyekszünk a problémát más, konkrétabb formában is megközelíteni és azt vizsgáljuk, hogy különböző szempontokat figyelembe véve, különböző lehetőségeket mérlegelve, például a mezőgazdaság fejlődésének vagy a fogyasztásnak milyen arányait célszerű tervezni.

/folyt köv/

-1-

NA

bb 1. / a tudomány a népgazdaság1.folyt/ny

- ugyanez áll a másik fő kérdésre, a vezetési és irányítási rendszer tökéletesítésére is. ezt sem a maga egységében, hanem egyes konkrét rész kérdéseiben vizsgáljuk. így foglalkozunk a vállalati érdekeltség és jövedelemszabályozás problematikájával, a termelőszövetkezeti termelési viszonyok fejlesztésével vagy az ármechanizmus működésével.

- ujabban három fontos tényező együttes hatására módosult és továbbfejlődött kutatásaink iránya. első helyen az mszmp tudománypolitikai irányelveit említem, amelyek kiemelték annak fontosságát, hogy a kutatásokat a társadalmunk számára legfontosabb kérdésekre összpontosítsuk. a második fontos tényező az országos távlati kutatási terv kialakítása volt. intézetünk javaslatára kiemelt témaként került a tervbe a „gazdaságpolitikánk tapasztalatainak elemzése, javaslatok a továbbfejlesztésre,„ című téma. végül arra törekedve, hogy kutatásainknak egységesebb arculatot, jellegét adjunk, ezt az említett témát egyben intézetünk fő kutatási témájává választottuk, és nemrég elkészült négy éves, 1975-ben végződő kutatási tervünk tematikáját e fő irány köré csoportosítottuk. ez természetesen nem igényelt gyökeres módosítást eddigi munkámon, hiszen kutatásaink javarésze eddig is eléggé közelről kapcsolódott gazdaságpolitikánk fő kérdéseivel. a tervezés témakörében többek között olyan kérdéseket vizsgálunk, mint az ipar és a mezőgazdaság kapcsolatainak szerepe a gazdasági fejlődésben, a gazdaságpolitika és a szociálpolitika, a népgazdasági strukturaváltozások egyes tényezőinek vizsgálata. hasonlóképpen szoros kapcsolatban állnak a gazdaságpolitikával a népgazdaság vezetési és irányítási kérdéseire irányuló kutatásaink, mint például az inflációs folyamatok alakulása és szabályozása, a külkereskedelem pénzügyi szabályozása a fizetési mérleg szempontjából, valamint a fejlesztési politikánkat szolgáló hitelek piaci megalapozása.

- az, hogy a távlati kutatási terben kiemelt témaként szereplő gazdaságpolitikai kutatásokat intézetünk fő feladatává tettük, távolról sem jelenti azt, mintha ezekkel a kérdésekkel kizárólag mi foglalkoznánk. hiszen például az akadémia két fiatalabb közgazdasági intézetén, az ipargazdasági kutató csoporton és az afroázsiai kutató központon kívül idevágó kutatásokat folytat az akadémia pszichológiai, szociológiai, állam- és jogtudományi intézete is és egy sor, az akadémián kívül jelentős intézet, mint a pénzügytudományi, a gazdaságkutató, a konjunktúra- és piackutató intézet, hogy csak néhány példát említsek. intézetünk feladata azonban az említett témakörben folyó országos kutatás koordinálása.

-2-

/folyt köv/

NA

1

bb 1. / a tudomány a népgazdaság.....2.folyt/ny

- a gazdaságirányítás reformja, amelynek előkészítésében intézetünk jelentős szerepet vállalt, lényeges új vonással gyarapította az akadémiai intézetek egy részének működését is, amennyiben megnyílt a lehetőség a szerződéses alapon történő kutatásokra, a közgazdaságtudományi intézet több szerződést kötött az országos anyag- és árhivattal, a tervhivattal, sőt egyet az Ikarus-szal is. a szerződéses munkák pozitív hatása abban mutatkozik, hogy közvetlen kapcsolatot jelent a tudomány és a gyakorlat között. a tudományos munka azonban sok más közvetítő csatornán, összekötő szálon is kapcsolódik a gyakorlathoz. elsősorban a párt által megindított, illetőleg a párt támogatásával és irányításával folyó nagy munkákra, valamint a tervhivatalban végbemenő egyes munkálatokra gondolok. számos munkatársunk vesz részt a gazdaságirányítási reform továbbfejlesztését célzó kutatásokban. egyik munkatársunk irányította a nálunk lehetséges és kívánatos tökémozgások kiterjedt vizsgálatát. a népgazdaság 1985-ig szóló távlati tervének előmunkálataiban ugyancsak számos munkatársunk dolgozik.

- e címszavakban jelzett kutatások távolról sem merítik ki intézetünk programját - mondta a továbbiakban. tudományágunk fejlődése megköveteli, hogy a kiemelt fő kérdéseken túl foglalkozzunk egyéb, részben a tudomány általános fejlődése, részben az oktatási szükségletek vagy nemzetközi együttműködésünk során felmerülő kérdésekkel is. példaként említhetem a modern polgári elméletek kritikájára és a kapitalista világgazdasági piac problémáira irányuló kutatásinkat.

- korunkban egyetlen tudományág sem fejlődhet eredményesen nemzetközi kapcsolatok nélkül - mondta befejezésül. a magyar közgazdászok gyakorlatilag az egész világ szakmabelijeivel kapcsolatot tartanak, természetesen legszorosabb az együttműködésünk a szovjetunió és a szocialista országok közgazdászával. elég csak a kgst keretében nemrég alapított moszkvai nemzetközi közgazdasági intézet munkájában való részvételünkre, valamint az akadémia közötti együttműködésben folyó közös kutatásokra utalnom, nem is szólva a kongresszusokon, tanulmányutakon való részvételről. de együttműködünk számos kapitalista ország közgazdászával is. magyar kutatók gyakran fordulnak meg nagy külföldi egyetemeken vendégelőadókként, sok meghívás érkezik a legkülönbözőbb országokból kongresszusokra, hosszabb- rövidebb tanulmányutakra. mindez a magyar közgazdasági kutatás iránya és eredményei iránti érdeklődést, megbecsülést tanúsítja. ezt legutóbbi itthonjártakor fellner vilmos, az amerikában élő nagynevű magyar közgazdász is megerősítette, aki arról számolt be, hogy intézetünk és a magyar közgazdászok munkáját a polgári közgazdászok is számontartják és értékelik./mti/

-3-

NA

bb. 2. pénteken kezdődik az európai biztonsági hét

1 tf/tr/hi/11 hgy

1972. május 4.

május 5-től kezdődően 13-ig tartó programmal - európai biztonsági hetet rendez az országos béketanács karöltve az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságával, a népfrent-bizottságokkal, a tömegszervezetekkel, a társadalmi szervezetekkel és mozgalmakkal.

péntek délelőtt az országház vadásztermében kerül sor a hét eseménysorozatának ünnepélyes megnyitására. ezen az eseményen kállai gyula az mszmp politikai bizottságának tagja a hazafias népfrent országos tanácsának és az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának elnöke mond beszédet. e tanácskozásán - mint a várható többi eseményen is - mindenekelőtt arról lesz szó, milyen erőfeszítéseket, konkrét lépéseket tettek eddig kontinensünkön, s ezen belül mit tett magyarországon a párt és a kormány - mind hazai, mind nemzetközi fórumokon - európa békéje és biztonsága érdekében. kapcsolódva a hitler-fasizmus felett 1 győzelem 27. évfordulójának megünnepléséhez, az európai hét is hivatalozott, hogy sokoldaluan bemutassa a szovjetunió évtizedeken át kifejlesztett békepolitikáját az szkp 24. kongresszusán elfogadott békeprogramot. az európai biztonsági hét eseményeire számos külföldi delegációt meghívtak, s a vendégeknek módjuk lesz majd beszámolni országuk tevékenységéről az európai biztonságot és együttműködést munkáló nemzeti bizottságok akciójáról.

„helsinki és budapest az európai biztonságért”, címmel fotókiállítás nyílik péntek délután a hazafias népfrent országos tanácsának székházában. a belügyminisztérium klubjában 8-én békegyűlés lesz. „európai fórum”, mottóval - több külföldi vendég meghívásával rendeznek tanácskozást a hazafias népfrent budapesti bizottságánál. a fővárosi események között üzemi nagygyűlésre is sor kerül.

gazdag lesz az európai biztonsági hét vidéki programja is: politikai-tudományos konferenciák, kerekasztal beszélgetések, vitafórumok adnak keretet a kontinensünk biztonságáról folytatandó eszmecserekhöz szegeden, pécsen, debrecenben. ezekben a városokban békehangversenyeket is rendeznek. országos ifjúsági konferenciát rendez győrött a kisz és a népfrent - a téma: az ifjúság feladatai európa békéjének és biztonságának megszilárdításában.

/mt1/

..

- 4 -

NA

bb. 3. svájci építészeti kiállítás budapestén - magyar kiállítás bordeaux-ban a kulturális kapcsolatok intézetének májusi terveiből

i nn/pá/hi/il cz

1972. május 4.

mozgalmas ez a hónap a kulturális kapcsolatok intézete számára: több kiállítást rendez külföldön, s ugyanakkor magyarországon több neves külföldi kiállító számára biztosít lehetőséget anyagaik bemutatására. jelentős esemény például a magyar zenepedagógiai kiállítás a barcelonai zenepalotában. ezen ötven tablónyi fotodokumentáció ismerteti meg a spanyol látogatókkal a magyar zeneoktatás lényegét, az ugynevezett „kodály módszert”, a tárlatot a témához illően kották, hanglemezek, iskolai és egyéb zenei kiadványok, magnetofon felvételek, népszerű tájékoztató anyagok színesítik. a varsói magyar intézet kiállító termében zala tiber szobrász- és grafikusművész érmeiből és grafikáiból nyílik tárlat. a prágai magyar kulturában sorra kerülő bemutatón arday ildikó, felföldi jolán, felföldi ernő, hincz gyula, makrisz zizi, pécsi pálszló, pipa ildikó és szabó margit alkotásai szerepelnek. a május 15-én nyíló krakkói biennálén 17 kortárs magyar grafikusművész munkái képviselik hazánkat. a megnyitóra tíz tagú grafikus küldöttséget hívtak meg. a nemzetközi zsűriben ott lesz hazánk képviselőjében csorba géza művészettörténész is. a biennálé idején, június 8-án rendezik meg krezyzstofori galériában a magyar grafika napját.

május 6-án bagdadban magyar oktatásügyi és szemléltetőszköz kiállítást avatnak. a magyar bemutató patronálásait abdul satmab al jawaree iraki oktatásügyi miniszter vállalta el. május 13. és 28. között az osztrák magyar egyesület és a bécsi collegium hungaricum rendezésében trausmauerben bemutatják a már korábban bécsben is sikerrel megrendezett „női képzőművészek kiállítását”, a tárlaton anna margit, turi mária festőművészek diskai lenke, szenes zsuzsanna grafikusművészek és lessenyi mártia szobrászművész alkotásait tekinthetik meg az érdeklődők. a magyar-francia kulturális munkaterv alapján kerül sor május 26-án a bordeaux-i ünnepi hetek rendezvénysorozatában a budapesti szépművészeti múzeum gyűjteményének bemutatására.

a május 13-án nyíló harmadik firenze grafikai biennálén feledy gyula, kondor béla, gacs gábor, vagyóczky károly grafikusművészek öt-öt munkájával veszünk részt. a párizsi rodin múzeum kertjében évek óta megrendezett formes humaines /emberi formák/ című nemzetközi szobrászati kiállításon, amelyet május 9-5től tekinthetnek meg a francia főváros lakói, schaár erzsébet szobrászművész nyitott ablak című alkotása képviseli hazánkat.

/folyt.köv./

- 5 -

NA

bb. 3. /svájci folyt./ 11

a kulturális kapcsolatok intézetének patronálásával május 27-én rendezik meg a budapesti műcsarnokban a svájci építészet kiállítását. a budapesti nagyszerű csehszlovák könyvkiállítást május 8. és 18. között miskolcon is bemutatják. május 28-án pedig a székesfehérvári istván muzeumban horvát képzőművészek címmel nyílik kiállítás./mti/

-. -

bb. 7. újra fogadja a látogatókat a kiscelli muzeum

1 nn/pá/h1/11 hgy

1972. május 4.

újra fogadja látogatóit az újjáépített kiscelli muzeum. májustól ismét felkereshetik a művészetek kedvelői a hajdani schmidt kastélyt, ahol megtekinthetik budapest történetének a török utáni időkben származó dokumentumait, metszeteket, ezüstöket, butorokat, festményeket. törökkori ostromképek idézik fel itt a visszafoglalás előtti időket, fővárosunk újjáéledését. ugyancsak a régi buda emlékeit idézik a különböző céhektől fennmaradt iratok, ládák, szerszámok, a pesti városháza harangja is.

a reformkor hangulatát metszetek, butorok, festmények mellett szentpéteri józsef pesti ötvösmester különleges löverseny domborműve idézi. láthatjuk a kor legjelentősebb alkotásának, a lánchídnak tervezett alakját, s e mozgalmas időszak kiemelkedő személyiségeinek képét.

a kiscelli muzeum első emeletén sorakoznak képzőművészetünk jeles alkotóinak - lotz károlynak, benczur gyulának, paál lászlónak stróbl alajosnak, mednyánszky lászlónak képei, szobrai, míg egy másik terem a xx. századi magyar művészetet „szólaltatja”, meg. itt ferenczy károly, rippl-rónai józsef, csók istván, ferenczy béni, czóbel béla, beck ö. fülöp és mások alkotásaiban gyönyörködhetünk. külön kiállítás szemlélteti a budapesti nyomdák fejlődését, alakulását az első nyomdák termékeit, plakátjait. ezek közül különösen jelentős bíró mihály híres népszava plakátja.

a muzeum kedden, csütörtökön és vasárnap 11-től 18 óráig fogadja a látogatókat./mti/

-. -

- 6 -

bb.5. petőfi sándor versei és prózái „hanglemezirodalmi színpadon”,
1 ro/mm/ok h1 cz
1972. május 4.

a nagy költőnk születésének 150. évfordulóját ünneplő - vállalkozások és események sorában előkelő hely illeti meg az országos hanglemezyártó vállalat „petőfi sándor élete saját és kortársai művében”, címmel most készülő nagylemezét. neves művészek - básti lajos, sinkovits imre, major tamás, besse-nyei ferenc, szirtes ádám, őze lajos, sztankay istván és sinkó lászló - szereplésével készülő reprezentatív hanglemez valószínűleg még ebben az évben elkészül. a lukácsy sándor által összeállított, marton endre rendezte felvételeken nemcsak petőfi sándor versei, de kortársainak a kort felidéző írásai is helyet kaptak.

az igen sajátos műfajú „hanglemezirodalmi színpadon”, petőfi versei, többek között a „szülőföldem”, „a jó öreg kocsmáros”, „egy telem debrecenben”, mellett a szabadságharc költőjének kerényi frigyeshoz írt levelei és naplórészletei is szerepelnek. illyés gyula „petőfi sándor”, és vajda jános „petőfi napja”, című alkotásai mellett vrészletek hangzanak majd el a nemzeti kör 1844-es jegyzőkönyvéből, ugyancsak a kor hangulatát idézi majd egressy gábor „képek a pesti forradalomból”, és imreh sándor „visszaemlékezés az 1848-49. évi szabadságharcra erdélyben”, című írása. petőfi bem íránti rajongó tiszteletét példázó levele francia eredetiből szász károly fordításában kerül lemezre. a valóságos irodalmi és történelmi tablót nyújtó felvételek között érdekes színfolt az apostol xx. része, lengyel józsef „adatok petőfi halálához”, című írása. a lemez ady endre „piros és fekete”, című versével zárul.

az egyre népszerűbbé váló próza-lemezek között rangos helyet foglal el a napokban elkészült nagylemez, amely a haza szülőföld, otthon „varázsos erejű”, fogalmairól közöl meghitt költői vallomásokat. „szülőhazám”, e lángoktól ölelt kis ország, a címe, neves előadóművészek működtek közre felvételeknél. kölcsény, petőfi verseitől, juhász gyula, tóth árpád, ady endre, radnóti miklós művein át napjaink poéziséig: illyés gyula, zelk zoltán, weöres sándor költészetéig terjed a lemez tartalma, sokszínűen illusztrálva a nemes emberi érzést, - a hazaszeretetet./mti/

-. -
- 7 -

NA

bb.6. tanfolyam - Lakásszövetkezeti ügyintézőknek

1 ol/pá/ok 1e hgy 1972. május 4.

a lakásszövetkezetek fontos feladata a közös vagyon védelme: az alapszabály szerinti működés egyik feltétele, hogy két évenként ellenőriztessék az ügyvitelt, a pénzügyi fegyelmet, ezt egyébként kormányrendelet is előírja. a tavaszi közgyűlések után országsszerűen sok lakásszövetkezet kérte fel a megyei szövetségek ellenőrzési és jogi irodáit általános revízió elvégzésére. a szövosz-ban összegezett tapasztalatok azt mutatják, hogy az olyan szövetkezeteknél is, ahol nem tártak fel szabálytalanságokat, hasznos tanácsokat kaptak az igazgatóságok a számviteli, pénzügyi és ügyvitelszervezési teendőkhöz.

új kezdeményezésként a dunántúli megyék lakásszövetkezeteinek részvételével / csupán baranya megye lakásszövetkezeteinek tulajdonában jelenleg 640 millió forintot képviselő 3300 lakás van/ pécselt tanfolyamot indított a szövosz az ügyviteli teendők és számviteli munkák egységes, előírászerű oktatására./mti/

b.8. nemzetiségi együttesek ünnepi műsora a mom művelődési házban

1 nn/pá/ok h1 cz 1972. május 4.

szombat este a mom művelődési házában /budapest xii. csörsz utca 18./ rendezik meg a magyarországi nemzetiségi szövetségek országos népdal-vetélkedői győztesének nagyszabású seregszemléjét. a 19 órakor kezdődő programban részt vesznek a hazai legjobb délszláv, német, román és szlovák népzenekarok, énekesek, táncosok. a színes, változatos összeállításban így többek között dobogóra lép a bajai ifjúsági tamburazenekar, a drávaszrtári menyecske-kórus, a kopházi grubits anna trió, a csolnoki fuvószeneke, apalotabozsoki német énekkar, akétegyházi férfi és az eleki menyecske kórus, a bánhidai puskin művelődési ház népzeneke, a répáshutai és maglódi menyecske kórus is. a győztesek bemutatóján közreműködik a nemzetiségi központi táncgyűttes népzeneke és a csolnoki bányászzenekar./mti/

- 8 -

bb. 9. „szóljatok szép szavak”, - petőfi sándorról - a vetélkedő pályázati felhívása

1 nn/pá/h1/il cz 1972. május 4.

„szóljatok szép szavak - petőfi sándorról”, címmel pályázatot hirdet a művelődésügyi minisztérium, a népművelési intézet a hazafias népfront országos titkársága, a kisz központi bizottsága a szakszervezetek országos tanácsa, a magyar rádió és televízió valamint a bács-kiskun megyei tanács művelődésügyi osztálya. a pályázaton indulhatnak: amatőr-szintjátzó-csoportok, irodalmi színpadok, valamint a velük társuló egyéni alkotók /irodalomtörténészek, dramaturgok, írók, rendezők/ és csoportokhoz kapcsolódó honismereti, helytörténeti körök, könyvtárak, versbarát- és irodalombarát körök.

pályázni lehet: petőfi sándorról, illetve koráról készült dokumentum és irodalmi műsorokkal, petőfi műveiből összeállított lírai műsorokkal a róla szóló irodalomból és egy-egy város, község petőfi emlékeiből készített műsorokkal.

a tervezett műsoridő a 30 percet nem haladhatja meg.

a nevezési lapokat 1972. június 15-ig a műsorok forgatókönyvét 972. szeptember 1-ig kell eljuttatni vidéken a megyei művelődési központokba, népművelési tanácsadóknak, budapsten a fővárosi művelődési központnak.

a rendező szervek a legjobb forgatókönyveket díjazzák, valamint az ezek alapján készült műsorokat megyei, illetve területi döntőkre hívják meg. a területi bemutatók legjobbjaikat a magyar rádió közvetíti, s ezek a műsorok jutnak tovább a „szóljatok szép szavak - petőfi sándorról”, című versenysorozat országos döntőjébe. az országos döntőn résztvevő együttesek külföldi jutalomutazásba n részesülnek.

a pályázattal és a nevezésekkel kapcsolatban a népművelési intézet részletes tájékoztatót ad ki./mti/

bb. 10. janus pannonius és kora - kiállítás a magyar nemzeti galériában

t nn/pá/h1/il cz

1972. május 4.

„janus pannonius és kora”, címmel nagyszabású kiállítás nyílik szombaton a magyar nemzeti galériában. a költő életét, munkásságát szemléltető anyagokat a kiváló magyar reneszansz poéta halálának 500. évfordulója alkalmából mutatják be. a kiállítás megnyitóján dr. pogány ő. gábor a magyar nemzeti galéria főigazgatója mond beszédet./mti/

- 9 -

bb. 11. mit ígér a televízió a jövő hétre?

i nn/fk/hi/il hgy

1972. május 4.

május 9-én kedden vetítik a televízióban az alekszandra mi-hajlovna kollontaj életének legizgalmasabb epizódjai nyomán készült „egy nő a diplomaták asztalánál„ című szovjet filmet. mint ismeretes kollontaj asszony 1930-tól 1945-ig képviselte hazáját svédországban: az energikus kitűnően felkészült diplomatanőre különösen a 2. világháború időszakában vártak ige n nehéz feladatok. erről szól a fordulatokban gazdag film is. ugyanezen az estén hermann istván esztéta mutatja be hegedüs géza író, aki 60. születésnapján visszapillant több mint 40 esztendő írói múltjára. az „őszi dívertimento„ című műsor - fiatal színészek közreműködésével - hová váth z. gergely rendezésében az író egy szonett-koszorúját is bemutatja.

május 10-én, szerdán „a millenáristól a népstadionig című dokumentumfilm a magyar labdarugás 75 éves krónikáját dolgozza fel. askenazy „az ön számlájára ment„ című ismert művéből készült az a tévé-játék, amelyet ugyancsak ezen az estén sugároznak. a rendező nemere lászló. a főbb szereplők: sinkovits imre, sinkó lászló, pécsi sándor, venczel vera és bulla elma. az operakedvelők smetana „az eladott menyasszony„ című művének keresztmetszet-változatát láthatják ezen az estén.

május 11-én, csütörtökön lesz a „ki mit tud?„ második elődöntője, amelyet szegedről közvetítenek.

május 12-én pénteken „megérte?!„ címmel urbán ernő dokumentumfilmjét vetítik. a riporterkeskedő író ezuttal a nagykanizsai járási pártbizottság első titkárát söjtör jánost kereste fel. új vetélkedő is jelentkezik ezen a napon „előolimpia„ címmel, amelyben a közelgő nagy világverseny előtörténetének ismeretéből „vizsgáznak„ a résztvevők.

május 13-án szombaton steinbeck „az édentől keletre„ című regényének amerikai filmváltozatát tűzik műsorra. az elia kasan által rendezett produkció főszereplője a nagyszerű james dean.

május 14-én, vasárnap folytatódik a „vasárnap európában„ című osztrák filmsorozat, ezuttal nápolyba kalauzolja el a nézőket. este „a gondolattól a bemutatóig„ címmel delibes „sylvia„ című balettjének operaházi bemutatója kapcsán helyszíni közvetítés illetve filmműsor ad számot kun zsuzsa pártai lilla, kékesi mária, dózsa imre és még számos balettművész felkészüléséről./mt1/

- 10 -

bb 12. 1880 óta két és fél métert „süllyedt„ a dráva - pécsi kutató érdekes megállapításai déli határolóinkról

vid/ká/ny -cz

1972. május 4.

hazánk nagy folyói közül a legkevesbé a dráva és a mura víz-földrajza ismert, aminek az az oka, hogy a 40 ezer négyzetkilométer kiterjedésű vízgyűjtő terület fele ausztriához tartozik, a másik fele pedig jugoszlávia és magyarország közötti oszlik meg. az mta pécséi működő dunántúli tudományos intézetének munkatársa, dr. lovász györgy kandidátus egy évtizedet szentelt e két határfolyók törvényszerűségeinek kutatására és feltársára, s vizsgálatainak eredményét külön kötetben tette közzé az akadémia. a magyar földrajztudomány reprezentatív monográfiasorozatában ez az első vízföldrajzi mű, s nagy segítséget nyújt majd az árvizek elleni védelemhez és a vízhasznosítási tervek elkészítéséhez a dráva- mura térségében.

dr. lovász györgy a vizsgálatok során számos érdekes megállapítást tett. kimutatta többek között, hogy a dráva - a víz gyors sodrása és a meder rendezetlensége folytán - erősen mélyíti az ágyát. 1880 óta kerekén két és fél méterrel „süllyedt„ a folyó, s jelenleg is állandóan mélyíti a medrét. ez a körülmény az árvízvédelem szempontjából kedvező, hiszen ily módon egyre magasabbra kerülnek a gátak és áradások idején nagyobb biztonságot nyújtanak. hosszabb távon viszont kedvezőtlen a meder süllyedése, mert vele együtt a folyó mentének talajvízszintje is süllyed, illetve csökken. ezt a folyamatot mederrendezéssel ellensúlyozni lehet.

a tudomány előtt régóta ismeretes, hogy az északi félteke lassan, fokozatosan melegszik, a déli félteke hőmérséklete viszont csökken. e jelenség érdekes bizonyítékát tárta fel dr. lovász györgy a dráva-mura vízföldrajzi kutatása során. kiderült, hogy az alpok vízgyűjtőiben - sok évi átlag alapján - 15 százalékkal több víz folyik le, mint amennyi csapadék formájában oda érkezik. ennek az a magyarázata, hogy a hőmérséklet állandó emelkedése folytán az alpok gleccserei lassan, de állandóan olvadnak, s ezáltal kerül több víz a drávába és a murába.

a pécsi hidrológus a dráva-mura kutatása során kialakított módszerekkel a jövőben a felső-duna, majd a duna egész vízgyűjtőjének törvényszerűségeit vizsgálja. /mt1/

- 11 -

bb 4. kollégium-építő ifjúsági tábor - kiállítás: diákotthoni berendezésekből - társadalmi összefogás a tanyasi gyerekekért

1 szö/tm/ny hi -cz

1972. május 4.

országszerte - de főleg az alföldi megyékben - gondot jelent, hogy a külterületi, tanyai, ugynevezett osztatlan általános iskolákban még igen sok gyermek tanul. ezek az iskolák nem tudják biztosítani a színvonalas szakrendszerű oktatást. egyetlen megoldás kínálkozik: a körzetesítés és a diákotthonok létesítése. bács-kiskun megyében például több mint tízezer kisdíák - az összes tanulók 13.6 százaléka - tanul még ma is külterületen. a bács megyei vezetők kezdeményezésére a megyei népfrentbizottság, a szakszervezetek megyei tanácsa és a kisz felhívást tett közzé tanyai, külterületi tanulók elhelyezésére szolgáló diákotthonok építésére. az akció sikere érdekében a megye valamennyi intézményét vállalatát, szövetkezetét és a lakosságot is társadalmi összefogásra szólították fel. a kezdeményezés széles visszhangra talált és az egész országból jelentkeztek a kollégiumépítési mozgalom anyagi támogatására: több helyütt ifjúsági építőtáborokat szerveznek a nyáron, a műszaki egyetem fiataljai pedig vállalták a Lajosmizsei diákotthon tervezésének munkáját. a tervezett, mintegy 2.500 személyes kollégiumbővítést a megye költségkereteiből nem tudja fedezni, ezért központi segítséget kér, illetve társadalmi erőit mozgósítja a tanyavilág elsődleges problémáinak megoldásához.

a megye társadalmi akcióját kívánják támogatni a tanért vezetői azzal, hogy kecskeméten rendezik meg június 1-e és 8-a között a kollégiumi, diákotthoni berendezéseket, felszereléseket bemutató kiállításukat. az árubemutatóval egybekötött tárlatra meghívják az érdekelt szakembereket nemcsak bács-kiskunból, hanem békés, csongrád, pest, szabolcs és szolnok megyékből is. a kollégiumi, tanácsai vezetők számára szakmai napot is tartanak, hogy a korszerű berendezésekről, butorokról, valamint a fejlesztésekről közvetlen információk is legyenek az érdekelteknek./mt1/

bb 13. norvég nyércek biharugrán

vid/ká/ny -cz

1972. május 4.

magyar-norvég közös vállalkozásban 2000-es törzsállományú nyérc-telepet hoztak létre a biharugrai halgazdaságban. az értékes prémű norvég nyércek gyorsan megszokták új környezetüket, s gazdag szaporulattal hálálják meg a szakszerű gondozást. a szörpés vadak fészkeiben átlag 5-8 kisnyércet számoltak meg a gonozók./mt1/

-12-

bb.14. 100. fajta virág nyílik a szarvasi bazsarózsa kertben

vid/ká/ok cz

1972. május 4.

a szokásosnál két héttel korábban öltötte fel teljes májusi „diszruháját”, a szarvasi arborétum. a 156 holdas természetvédelmi kertben virágzik a liliomfa, a kanadai judásfa, a tuskesztáni gyöngycserje, a rednkivül erős illatú kínai orgona. az arborétum legszebb része azonban a bazsarózsakert: száz féle virág bontotta ki szirmait. különböző nagyságban, formában és szímben pompázik a bazsarózsa sok-sok változata. a kertet csoportosan karesik fel a természetbarátok és a turisták./mt1/

bb.15. idegenforgalmi kirendeltség nyílt ráckevén

vid/gö/ká/ok cz

1972. május 4.

rohamosan növekszik ráckeva és környékének idegenforgalma. a műemlékek mellett különösen az apajpusztai lovasbemutatók vonzzák a vendégeket, elsősorban a külföldi turistákat. az elmúlt hónapban már több nszk-beli, svájci és olasz turista tekintette meg a lovasok különleges produkcióit, mint tavaly egész éven át. az idén az említett országokból a malév airtours szervezésében tízezer vendéget várnak, s hasonló számú látogatóra számítanak az ibusz kalauzolásával.

a megnövekedett forgalom lebonyolítására a pest megyei idegenforgalmi hivatal kirendeltséget nyitott ráckevén. a hazai turisták számára ráckevén, dömsödön és apajon megszervezték a fi-zetővendég-szolgálat hálózatot. most készítik elő ráckevén az idegenforgalmi kisfilmek fesztiválját, a savoyai kastélyban megrendezendő barokk hangversenyt és műemlék-sátákat. a csepel-sziget patinás községe újabb érdekességgel is gazdagodik: augusztusban szauna nyílik a dunai strandfürdő területén./mt1/

- 13 -

bb 16. műszerállások a balatonon

vid ká bh -cz

1972. május 4.

tucatnyi műszerállást helyeznek el ezekben a napokban a balatonon a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet munkatársai. balatonszemés és balatonakali között vikendház nagyságú cölöpépítmény emelkedik ki a tóból. a rajta elhelyezett műszerek a vízállást, a szél irányát és sebességét, valamint a párolgást mérik automatikusan. tihanyánál áramlásmérőt helyeznek. más helyekről a balaton nyílt vizein keletkező hullámok magasságáról szolgáltatnak adatokat a távvezérlésű műszerek. a kihelyezett műszerek segítségével a tó „maga vezeti”, jellemző grafikonjait. a műszerek adatait, az azokból levonható következtetéseket a balaton partépítési munkálatainál, a kőgátak építésénél, általában a tó életének tanulmányozásánál használják fel./mti/

-. -

bb 17. árpádkori település nyomaira bukkantak edelény határában

vid ká bh -cz

1972. május 4.

érdekes kutatási munka zajlik a borsod megyei edelény és dusnokpuszta határában. a helyi alkotmány termelőszövetkezet új homokbányájának nyitásánál a dózerek emberi csontokat forgattak ki a földből. a vizsgálatok megállapították, hogy egy régi temetőre és a feltételezések szerint az árpádkori cseb nevű falu nyomaira bukkantak. ezt a falut egy 1221-ből származó oklevél említi először és a homokbánya területét még ma is csebi dülönnek nevezik. a leletmentés után gádor judit, a miskolci herman otto múzeum régészének vezetésével ásatások kezdődtek a temető korának tisztázására. a már huszonhárom napja tartó gondos munka során hatvanöt sírt tártak fel és megtalálták az árpádkori templom alapfal maradványait. a sírokban a csontvázak arccal kelet felé néztek és számos sírhely keresztezte egymást, amiből arra következtettek, hogy a temetőt több évszázadon át használták. erre utalnak a talált leletek is: a párhuzamos vonalakkal díszített cseréptöredékek, a ruhadíszítő fémveretek, a párkadíszítések és a pénzérmék. előkerült például olyan pénz is, amelyet első ulászló korában használtak. a sírok általában 14-15. századi leleteket tartalmaztak. a temető mellett lakott település nyomait is felfedezték. az itt talált hulladékgödrökből kerámiatöredékek, kisebb edények és vastárgyak kerültek napvilágra. köztük egy 13. századi pohár, alján bélyegzővel. a régészek a továbbiakban megállapítják, hogy milyen nagy területet foglal el a temető és merre húzódik a település, majd folytatják az ásatásokat./mti/

-. -
- 14 -

8.00 bh

bb 19. természetes „gáztartály”, dél-zalában

vid ká bh -cz

1972. május 4.

az üzemek és háztartások biztonságos téli gázellátása, valamint a földgázkutak programszerű nyári termeltetése érdekében újabb természetes „gáztartályt”, alakítanak ki a délzalai olajvidékhez tartozó hahót-puszttaedericsi területen. ebben a térségben 30 évvel ezelőtt tárták fel a szénhidrogén lelőhelyet, a kőolaj és földgázkészletek azóta kimerültek, a föld mélyében elhelyezkedő repedezett kőzetek viszont alkalmasak nagymennyiségű földgáz tárolására. a természet által kiépített óriás tartályba a meglevő kúton át sajtolják be a földgázt, ahonnan a téli csucsfogasztás idején távvezetékeken jut el a fogyasztókhoz./mti/

-. -

bb 20. hódmezővásárhelyi öntőüst mérlegek sikere az ndk-ban

vid ká bh -cz

1972. május 4.

a hódmezővásárhelyi metripod mérleggyár szép sikerrel szerepelt a metrimex által berlinben rendezett műszeripari kiállításon, ahol a gyár elsősorban új típusú, elektronikus vezérlésű öntőüst mérlegeket mutatott be. a hódmezővásárhelyi üzemből kialakított berendezésből több mint tízmillió forint értékűt rendeltek a német demokratikus köztársaság kohászati üzeméi.

a 250 tonnáig mérő berendezések alkalmazása ugyanis elsősorban a kohászati üzemek számára előnyös. az elektroncsövekkel, tranzistorokkal működő mérőeszközök a súlyingadozást áramingadozássá alakítják, s az árammérés jelenti egyúttal a súlymérést is. a készülékek előnye a kis méret, továbbá - mivel az áram bárhova elvezethető - a mérési eredmény tetszés szerinti helyen, például művezetői, üzemvezetői irodában is zavartalanul leolvasható.

a rendkívül pontos és megbízható mérés mellett a selejt csökkentéséhez is hozzájárulnak ezek az eszközök azzal, hogy nemcsak a teli öntőüstben lévő izzó acél súlyát mérik, de az öntés után visszamaradó acél mennyiségét is számon tartják. a maradék anyag ugyanis gyakran csak fél-bugához elegendő, s ha kiöntik selejttel jelent. ez a régi mérési módszernél elkerülhetetlen volt, hiszen az üstben maradt acél mennyiségét csak hozzávetőlegesen állapították meg./mti/

-. -
- 15 -

8.05 bh

bb. 18. júniusban próbaüzem zalaegerszeg új butorgyárában

vid/ká/rj -cz

1972. május 4.

zalaegerszeg nyugati peremén a tervezettnél mintegy fél esztendővel előbb befejezik a zala butorgyár rekonstrukcióját és megkezdik az üzemszerű termelést. a már álló, több ezer négyzetméter alapterületű óriás gyártócsarnokban olasz gyártmányú automata és félautomata rendszerű gépeket, illetve gépsorokat helyeznek el. ezekről a gépsorokról szerelésre kész butorelemek kerülnek le. a magas szintű gyártástechnológia alkalmazásával oly mértékben gyorsul a munkafolyamat, illetve csökken a gyártási idő, hogy a jelenlegi butormennyiségnek a kétszeresét tudják produkálni. a rekonstrukció eredményeként évente hozzávetőleg 20.000 lakószoba berendezést gyártanak majd. májusban befejeződik a gépsorok beépítése és szerelése, a jövő hónapban pedig megkezdik a gombnyomásra működő gépek üzempróbáit. /mti/

-. -

bb. 21. egészségügyi szűrővizsgálat a középtiszta állami gazdaságban - tízennégy millió forint egészségügyi és szociális célokra

vid/ká/rj cz

1972. május 4.

a dolgozók munkahelyi körülményeinek javítására, egészségügyi és szociális ellátására nagy gondot fordítanak szolnok megye legnagyobb mezőgazdasági nagyüzemében, a középtiszta állami gazdaságban. az utóbb egy év alatt tízennégy millió forintot használtak fel ilyen célokra. a hajdani uradalmi nagybirtoktól örökölt szabadkéményes cselemlakásokat már rég felszámolták és helyükön korszerű, szép összkomfortos családi házakat építettek. legutóbb 16 szolgálati lakást foglaltak el a gazdaság dolgozói. a dolgozó anyák helyzetének könnyítésére ötven személyes üzemi bölcsődét nyitottak és a szomszédos kenderes nagyközség tanácsával közösen husz gyermek elhelyezésére alkalmas iskola-napközi otthont helyeztek üzembe.

a több kerületre tagozódó gazdaság minden kerületében jól berendezett orvosi rendelő működik. a gazdaság főfoglalkozású üzeme orvosa rendszeres szűrővizsgálatokat tart. eddig a dolgozók nyolcvan százaléka esett át tüzetes orvosi ellenőrzésen. a mozgásszervi betegségekben szenvedők gyógyítása céljából a gyulai szot üdülővel husz évre szóló bérleti szerződést kötött a gazdaság. /mti/

-. -

8.10 rj

- 16 -

bb. 22. tanácskozás hazai vizeink termelékenységéről

1/ms/rj hgy

1972. május 4.

hazánk a nemzetközi biológiai programhoz a balaton, a fertő tó, a szikes tavak és a mesterséges halastavak produktivitásának, termelékenységének kutatásával járul hozzá. ezeket a kutatási eredményeket május 10-én szerdán vitatják meg az akadémián a biológiai tudományos osztály ülésén. a hazai kutatásokról szóló beszámolón kívül összefoglaló képet adnak az ülésen arról a világméretű kutatómunkáról, amelyet a nemzetközi biológiai program alapján folytatnak a vizek produktivitásának legkiválóbb szakemberei és nemzetközi kutatócsoportjai, köztük a szovjet és az amerikai kutatók. /mti/

-. -

bb. 23. déltől ismét meleg lesz a budapesti távfűtéses lakásokban

1/vt/rj hgy

1972. május 4.

a fővárosi távfűtő művek főmérnökétől, ember károlytól kapott csütörtök reggeli tájékoztatás szerint úgy döntöttek, hogy a déli óráktól átmenetileg - ismét megindítják a fűtést a távfűtési hálózatba kapcsolt lakásokban. a döntést a teljesen bizonytalan, szeszélyes időjárás indokolja elsősorban, de közrejátszott az is, hogy a meteorológiai intézet sem tudott egyértelmű választ adni a következő napok időjárását illetően.

elmondotta még a főmérnök, hogy a lakószobákban biztosítják az előírtaknak megfelelő, vagyis a legalább husz fokos meleget és mindaddig fűtenek, amíg az időjárás miatt szükséges lesz. /mti/

-. -

9.10 rj

- 17 -

Tó 10/15

bb 24. nemzetközi kozmikus meteorológiai szimpózium

tsb/mm bh hgy

1972. május 4.

az országos meteorológiai szolgálat székházában csütörtökön kilencnapos nemzetközi kozmikus meteorológiai szimpózium kezdődött, amelyen hét szocialista ország szakemberei vesznek részt. dr. czelnai rudolf, a központi meteorológiai intézet igazgatója nyitotta meg a szimpóziumot. a tanácskozáson összesen 16 előadás alapján - ebből négyet magyar szakember tart - vitatják meg a meteorológiai műholdakkal készített felhőképek, a műholdakkal végzett sugárzásmérések értékelésének legjobb tapasztalatait, s a kutatások összehangolásának feladatait. fontos témája a szimpóziumnak a komputeres felhasználása is. az a cél, hogy a műholdak segítségével szerzett sokrétű információkat a számítógépek dolgozzák fel, s az eredményt felhasználhassák az időjárásnak eddignél pontosabb és hosszabbtávlatú előrejelzésére. a földnek négyötöde ugyanis óceán és lakatlan terület, amelyről a meteorológusok csak nagyon gyér információval rendelkeznek. a műholdak viszont átvonulnak e lakatlan területek felett is, s lényegesen megnövelik a meteorológiai információk számát. magyarország egyébként már 1968 óta végez kísérleteket a műholdakkal továbbított felhőképek értékeléséről, s sokféle prognózisban már felhasználja az így szerzett értékes adatokat. a szimpózium résztvevőinek bemutatják a magyar szakemberek azt a számítógépes programot, amely lehetővé teszi, hogy a felhőképek információinak egy részét komputerrel értékeljék./mti/

--

bb 25. halálra gázolta a hév

1 vt/fk bh hgy

1972. május 4.

budakalász községben, a lenfonógyári hév-megállóban kiss béla 31 éves budapesti lakos, a pomázi munkaterápiai intézet ápolója, féktávolságon belül egy szerelvény elé lépett, amely elütötte. a szerencsétlen ember olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt./mti/

--

- 18 -

10.05 bh

Tóth

bb. 26. az országos béketanács állásfoglalása a távol-keleti helyzetről

1/tf/tr/rj x hi hgy

1972. május 4.

a világ békeszerető közvéleménye mind nagyobb aggodalommal figyeli a távol-keleti helyzet élesedését-szögezi le a magyar országos béketanács most közzétett állásfoglalásában. a magyar nép, amely oly sokat szenvedett a második világháboruban- hangzik a nyilatkozat- teljes mértékben tisztában van azzal a veszéllyel, amellyel a támadó élű hatalmi tömbök szervezése, a fegyverkezés és különösen a nukleáris fegyverkezés jár.

emlékeztet az állásfoglalás arra, hogy az 1946-os, új japán alkotmány 9 cikkelye kimondja: „őszintén törekedve az igazságosságon és a renden nyugvó nemzetközi békére, a japán

éuvrökre lemond a háborúról, mint a nemzet szuverén jogáról és az erővel való fenyegetésről vagy annak alkalmazásáról a vitás nemzetközi kérdések rendezésére. a jelen paragrafus célkitűzéseinek megvalósítását azzal is előmozdítja, hogy soha nem hoz létre szárazföldi, tengeri és légi erőt vagy bármilyen más háborus potenciált. az állam hadviselési joga nem ismertetik el...,,

- e szavak ellenére az utóbbi másfél évtized japáni eseményeit végiggondolva, ma sajnálattal kell megállapítanunk. - hangsúlyozza az obt-, hogy a japán politikai életet irányító bizonyos körök az alkotmányos kötelezettséggel ellentétes irányban tevékenykednek. tények szólnak arról, hogy az 1951-es san francisco-i amerikai-japán szerződés óta az újrafelfegyverkezés mind gyorsabb ütemben és mind szélesebb körben zajlik.

méltán kelt aggodalmat a japántól távoli földrészekben - országokban- így magyarországon is a japán fegyveres erőnek az amerikai érdekek szolgálatára felkínálása, s még inkább a nuklearizációs program. e katonai-politikai lépések jelentősége a mai távol-keleti helyzetben és későbbi kihatásukban olyan borzalmas erejű lehet, hogy -együtt a békeszerető emberiség öt kontinensre kiterjedő hangjával - kötelességünknek érezzük szavunkat felemelni ehelyett. a lelkiismeret, az ifjúság, nemzeteink holnapja nevében szólítjuk fel a távolkeleti béke és biztonság megóvására és megerősítésére mindazokat a japán államférfiakat és közéleti személyiségeket, akiknek módjukban áll cselekedni ezért az egyetemes emberi érdekért: kövessenek el minden lehetségest a rendkívül veszélyes amerikai-japán nagyhatalmi politika, a nukleáris paktumok iszonyu következményeinek megakadályozására - hangsúlyozza az obt állásfoglalása./mti/

--

10.35 rj

Tóth

- 19 -

bb 27. elvetették a rizst

vid ká bh hgy

1972 május 4.

befejezték a rizs vetését a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek. ez évben csaknem 3000 holdon termelik az értékes vizigabonát. két nagy termelési központ alakult ki a hajduságban: püspökladányban és hajduböszörményben. a püspökladányi Lenin tsz-ben és a hajduböszörményi béke tsz-ben 600-600 holdon került földbe a mag. ezek a gazdaságok felkészültek a gépi ápolásra: repülőgépről irtják majd a gyomot a rizsföldeken./mt1/

-. -

bb 28. ülészetett a vasas szakszervezet központi vezetősége

t v/mm szb hgy

1972. május 4.

a szocialista munkaverseny továbbfejlesztéséről tanácskozott csütörtökön a vasas szakszervezet központi vezetősége. az ülésen jelen volt biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára, nemeslaki tivadar, a szot-titkára, és kiss ernő kohó- és gépipari miniszterhelyettes.

beszámolója szerint a vas-, fém- és villamosenergiaipar mintegy 500 ezres taborának minden második tagja részt vesz a szocialista brigádmozgalomban. Idén a munkaverseny keretében terven felül 100 ezer tonnányi acéllal akar többet adni a kohászat. a gépipar a közúti járműgyártás továbbfejlesztése és a számítástechnikai program megvalósítása mellett a népgazdaság más kiemelt feladatainak végrehajtásában is közreműködik például a lakás- és erőműépítésben, a közlekedés, távközlés és a mezőgazdaság fejlesztési programjaiban, ahol ugyancsak lehetőség van a munkaverseny kiszélesítésére.

a vasipar feladatait csak a szocialista brigádmozgalom továbbfejlesztésével oldhatja meg - mondotta. elsősorban a vezetőirányító munkát, a szocialista brigádok tevékenységét kell színvonalasabbá tenni. a brigádmozgalommal szemben olyan szintet akar kialakítani a szakszervezet, amely ugyan figyelembe veszi az adott technikai színvonalat, de annál magasabb mércét szab. a központi vezetőség elveti a pontozásos értékelést, mert rendkívül szubjektív és nem mutatja meg az egyén, a brigád valóságos tevékenységét, eredményét.

/folyt.köv./ 1 koltai endrének, a szakszervezet titkárának

11.18/szb

-20-

bb 28. /ülészetett... 1. folyt./-szb

a központi vezetőség javasolja, hogy értékelésnél minden brigádot saját vállalatának teljesítéséhez és saját fejlődéséhez viszonyítsanak. megállapították, hogy a vasipari vállalatok vezetői nem megfelelően alkalmazták az ösztönzés különböző formáit. célprémiumokra és egyedi munkák elvégzésének jutalmazására például többszöröset költöttek annak az összegnek, amennyit a szocialista brigádmozgalom jutalmazására fordítottak. a szakszervezet vezetőségének az a véleménye, hogy a vállalatok rendelkezésére álló jutalmazási összeg nagy részét éppen a szocialista munkaversenyben, ezen belül a szocialista brigádmozgalomban résztvevők jutalmazására kell fordítani.

indokolt a szocialista brigádok hatáskörének és jogkörének növelése, - hangsúlyozták, mert a brigádvezetők többsége alkalmas arra, hogy a vállalat gazdasági vezetői jobban bevonják az irányító munkába. a szocialista munkaversennyel szoros összhangban van a „dolgozz, hibátlanul!”, munkarendszer, amelyet eddig 32 vállalat vezetett be. most újabb 30 határozta el, hogy 1973-tól kezdje a komplex műszaki, gazdasági, szervezési, nevelési intézkedések összefüggő rendszerének kiépítését. /mt1/

-. -

bb 29. csütörtökön az nszk-ba utazott

1 vt/fk szb hgy

1972. május 4.

a nácizmus üldözöttei bizottságának küldöttsége, amely - gáti ödön elnök vezetésével - részt vesz a dachau nemzetközi bizottság ülésén, majd azon az emlékünnepeken, amelyet a volt náci koncentrációs tábor felszabadulásának 27. évfordulója alkalmából rendeznek. /mt1/

-. -

bb 30. iparcikk áruház nyílt mezőszilason

vid-ká szb -cz

1972. május 4.

alsó menti általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet csütörtökön iparcikk áruházat nyitott a fejér megyei mezőszilas községben. az 1.5 millió forint költséggel épített, 340 négyzetméter alapterületű áruház ruházati, vas-műszaki cikkeket és háztartási eszközöket árusít. az új áruház szolgáltatásokat is nyújt vásárlóinak: díjmentesen vállalja a házhozszállítást, valamint az elektromos készülékek és gépek szerelését. /mt1/

-. -

11.22/szb

-21-

31. vendégvárás a hajduságban - az idegenforgalmi felkészülésről tárgyalt a hortobágyi intéző bizottság

vid-ká szb hgy

1972. május 4.

hajdu-bihar megye és debrecen város idegenforgalmának fejlődéséről és az 1972. évi feladatokról tárgyalt csütörtökön debrecenben megtartott ülésén a hortobágyi intéző bizottság. ez évben 600 000 vendéget várnak a hajduságban, elsősorban debrecenbe, a hortobágyra és hajduszoboszlóra. a nagyszámú vendégsereg jobb elhelyezésére debrecenben megépült a phoenix szálló, a hajduszoboszlói és a debreceni kempinget bővítették.

folytatták az idegenforgalmi központokat összekötő utak korszerűsítését mintegy 40 kilométer hosszan. biztonságosabb lett a közlekedés a 4-es, a 33-as és a 35-ös főközlekedési úton. két üzemanyagöltő állomást helyeztek üzembe. az idegenforgalmi központokban és az utak mentén fekvő településeken 15 kilométer gázvezeték és 40 kilométer vízvezeték épült meg, több mint 100 ezer négyzetméterrel növekedett a parkosított terület.

az intéző bizottság elfogadta az idei nyári programot. eszerint ez évben is megrendezik a hortobágyi nemzetközi lovasnapokat, a debreceni virágkarnevált, a hortobágyi híd-vásárt, hajduszoboszlón az idegenforgalmi napokat és a fürdőbált.

az intézőbizottság ülésén sürgették a hortobágyi nemzeti parkká nyilvánítását. /mti/

bb 32. ültetik a dohányt szabolcsban

vid-ká szb hgy

1972. május 4.

szabolcs-szatmárban a héten megkezdte megkezdtek az egyik legfontosabb ipari növény: a dohány palántáinak kiültetését. a csapadékos időjárás kedvezett a palánták nevelésének, s most a kiültetésnek. a palánták szépek, fejlettek, egészségesek.

a kormányintézkedések hatására növekedett a dohánytermelés iránti érdeklődés. a nyíregyházi dohánybeváltó és fermentáló gyár körzetében 18 121 hold dohánytermelésre kötöttek szerződést, s ez a terület 1 100 holddal nagyobb a tavalyinál. /mti/

11.27/szb

Tó 1230

--

-22-

bb 33. szovjet újságírók látogatása a vörös csillag traktorgyárban

bh hgy

1972. május 4.

csütörtökön a magyarországon akkreditált szovjet újságírók látogatást tettek a vörös csillag traktorgyárban. a vendégeket szántó sándor vezérigazgató tájékoztatta a gyár munkájáról, feladatairól. a baráti megbeszélést gyárlátogatás követte. /mti/

lh

--

v
bb 34. virágoznak az ujbungonya-ültetvények csongrádban - tíz nap múlva piacon a primőr

vid ká bh -cz

1972. május 4

csongrád megye híres ujbungonya termelő falvaiban: apátfalván, magyarcsanádon és más marosmenti községekben virágoznak az ültetvények. a duslombozatu bokrok alatt már fejlődik a termés. szakemberek szerint május vége helyett május közepén, vagyis tíznap múlva - amire a tájörzet történetében még nem volt példa - megjelenik a primőr a piacon. ezt a márciusi felmelegedésnek, illetve a kockázatvállalásnak köszönhetik. a szokottnál ugyanis három héttel korábban, már március derekán földbe tették a szaporító anyagot. a termelők ezzel vállalták azt a veszélyt, hogy a későbbi fagyok súlyos károkat okoznak, ami azonban szerencsére nem következett be.

óvatos becslések szerint csongrádból mintegy 20 százalékkal több ujbungonyát szállítanak el az idén, mint más esztendőben. /mti/

--

bb 36. gépmadár az egrí szőlők felett

vid kz bh hgy

1972. május 4.

helikopter röppent a magasba csütörtökön az egrí dombok fölött. a gépmadár megkezdte a híres borvidék szőlőtábláinak permetezését. a szőlők védelmének ilyen korai kezdését az indokolja, hogy az idén a szokásosnál jóval korábban kipattantak a termőrügyek. a friss hajtások már több helyen araszosak. néhány szőlőtőkén már felfedezték a gombabetegségek jeleit.

az egrí és a mátraaljai borvidék termelőszoövetkezetei az idén több ezer holdnyi szőlő légi permetezésére kötöttek megállapodást. a helikopter alkalmazása a szőlőtáblák permetezésénél újszerű és rendkívül kedvező. a gépmadár ugyanis rövid idő alatt, nagy területen és a legalkalmasabb időben képes beavatkozni az egyébként rohamos gyorsasággal terjedő peronoszpóra veszély elhárításába. /mti/

--
- 23 -

11.40 bh

Tó 1230

bb. 35. két héttel a bnv megnyitása előtt kristóf lászlónak, a hungexpo vezérigazgató-helyettesének nyilatkozata

t/sb/fk/rj ie hgy

1972. május 4.

megélnékül a forgalom a hungexpo városligeti vásárvárosában. naponta többszáz gépkocsi szállítja a kiállítási tárgyakat, s viszi el a kiürített ládákat, konténereket. most már szinte óráról-órára fokozódik a munka üteme, - két hét múlva megnyitja kapuit a budapesti nemzetközi vásár. a nyitásról, a nemzetközi vásár iránt megnyilvánuló érdeklődésről, az idei bnv céljairól nyilatkozott kristóf lászló, a hungexpo vezérigazgatóhelyettese az mti munkatársának.

- a bnv iránt megnyilvánuló fokozott érdeklődést, a bnv nemzetközi rangját jelzi- mondotta-, hogy az idén kiállító nemzetek száma ötten haladja meg a tavalyi bnv résztvevőinek számát. hazánkkal együtt összesen 41 országból csaknem 2900 hazai és külföldi cég, vállalat vonultatja fel legkorszerűbb termékeit a városligeti vásárvárosban. a hivatalos, kollektív bemutatót rendező 35 ország közül először vesz részt mexikó, kenya, libanon és több éves szünet után ismét vendégünk lesz argentina, irak, a kínai népköztársaság, a koreai népi demokratikus köztársaság és norvégia kiállítása is.

- a hungexpo fontos törekvése, hogy a bnv valóban ne csupán árubemutató, hanem modern információs központ legyen, amely ellátja a piackutatás és a műszaki tájékoztatás legfontosabb funkcióit, messzemenően segíti a műszaki-gazdasági együttműködés fejlesztését, a kapcsolatok kialakítását és erősítését a szocialista integráció újabb lehetőségeinek feltárását. a műszaki és a kereskedelmi propagandaeszközök, módszerek jelentős kiterjesztésével a korábbinál jóval több lehetőséget nyújt az idei bnv az export-orientáltságú magyar gazdaság világpiaci kínálatának bemutatására, és egyúttal a vásárlói igények, a versenyképesség feltételeinek megismerésére.

- az idei szakmai napok keretében 20 iparág 1160 hazai üzem előadásokkal és dokumentációs filmekkel tájékoztatja termékeiről és kooperációs lehetőségeiről a külföldi és hazai üzletembereket, érdeklődőket. az idei bnv-n résztvevő mintegy 1700 külföldi kiállító is gondos előzetes marketing-felmérések alapján vonultatja fel termékeit budapesten. áru kínálatuk igazodik a iv. ötéves tervben kiemelt fejlesztési feladatokhoz, a könnyűszerkezetes, - az alumínium-, az olefin-, a jármű- és a számítástechnikai programhoz. a magyar vállalatok feladata, hogy a legcélszerűbb import-lehetőségeket felkutassák s éljenek a know-how-ok, licencek vásárlására tett legelőnyösebb ajánlatokkal és a kooperációs lehetőségekkel.

/folyt.köv./

11.45 rj

- 24 -

bb. 35/ két héttel..mm 1. folyt./rj

- az idei bnv-n résztvevő 10 külföldi szocialista ország a tavalyinál 2300 négyzetméterrel nagyobb területen állítja ki termékeit. a kgst komplex programjának keretében ebben az évben a külföldi szocialista országok és a hazai vállalatok is számos olyan terméket mutatnak be, amelyet az integrációs törekvéseknek megfelelően, szakosításban vagy kooperációban gyártottak. ugyanakkor a sokrétű szakmai programjával további lehetőségeket kínál újabb szocialista gyártási együttműködés létrehozására a nemzetközi bemutató, amelynek aktív résztvevője lesz a több tízezernyi külföldi és hazai szakember, s tanuja lesz az a mintegy egymillió látogató, akit az idei bnv-re várunk- fejezte be nyilatkozatát kristóf lászló. /mti/

..-

bb. 38. vas megyébe látogattak tolna megye országgyűlési képviselői

vid/kz/rj hgy

1972. május 4.

a vas megyei országgyűlési képviselő csoport vendégeként csütörtökön vas megyébe látogattak tolna megye országgyűlési képviselői. a két képviselő csoportot délelőtt kőszegen, a város vezetői fogadták, s tájékoztatták a történelmi multu, műemlékekben gazdag kisváros dinamikus fejlődéséről, majd városnéző sé tán mutatták be kőszeg nevezetességeit, új létesítményeit.

a képviselők kőszeg után ellátogattak a büki gyógyfürdőhöz, majd a terméseredményéről országos hírű csepregi állami gazdaságban a 860 holdas gyümölcsöst, s a törzsállattenyésztő telepet tekintették meg.

délután a képviselőket szombathelyen fogadták, s tájékoztatták a város vezetői a megyeszékhely politikai, gazdasági és kulturális eredményeiről, terveiről.

a két képviselő csoport tagjai a hasznos találkozáson kicserélték eddigi munkájukban szerzett tapasztalataikat is és elhatározták hogy legközelebb a vasiak viszonzják a látogatást. /mti/

..-

11.50 r

- 25 -

bb 37. szegedi szabadtéri játékok 1972 - neves külföldi és hazai művészek részvételével hat bemutatót, tizenhat előadást tartanak az idén a dóm téri színpadon

vid ká bh hgy

1972. május 4.

julius 21-től augusztus 20-ig hat bemutatót, 16 előadást tartanak a szegedi szabadtéri játékok dóm téri színpadán. a vonzónak ígérkező programról csütörtökön a magyar sajtó házában tájékoztatta az újságírókat papp gyula, a szegedi tanács elnökhelyettese, a szegedi nyári fesztivál intézőbizottságának elnöke.

bevezetőjében elmondotta, hogy tavaly mintegy 350 000 látogató tekintette meg a nyári rendezvényeket. hetvenöt ezren nézték meg a dóm téri előadásokat, nyolcvanezren az ipari vásárt, tízezren a nyári tárlatot, tizennyolcezren a muzeumi kiállításokat. nagy érdeklődés nyilvánult meg a népitánc fesztivál, a sport és egyéb szórakoztató műsorok iránt is.

az ünnepi hetek programjának legjelentősebb eseményei az idén is a szabadtéri játékok előadásai lesznek. a nyitódarab erkel hunyadi lászló című operája, amely öt évi szünet után került ismét műsorra. ezuttal szinetár miklós rendezi az operát. a zenekart vaszy viktor vezényli. a főbb szerepekben simándi józsef, ágay karola, szalma ferenc, palcsó sándor, horváth eszter lép színpadra. a díszleteket fülöp zoltán, a jelmezeket márk tivadar tervezte. erkel operáját julius 21-én, 23-án és augusztus 5-én tekinthetik meg az érdeklődők.

a szakszervezetek hagyományos nemzetközi népitánc fesztiváljának gálaestjét julius 22-én rendezik meg a dóm téri színpadon hegyenvölgyön lakodalom címmel. novák ferenc forgatókönyve alapján egy-egy szovjet, bolgár, csehszlovák, román, lengyel és ndk-beli együttes, valamint hat magyar csoport közösen mutatja be a műsort. az előadás zenéjét szerezte és a zenekart vezényli daróczy bárdos tamás. a díszleteket székely lászló tervezte.

a népitánc fesztivál versenyszerű előadásait egyébként továbbra is az újszegedi liget szabadtéri színpadán tartják, a már említetteken kívül előreláthatóan francia és vietnami csoportok részvételével.

/folyt. köv./

11.50 bh

To1230

- 26 -

bb 37. /szegedi.... 1. folyt./ bh

az évad kiemelkedő zenei eseményének ígérkezik a bolognai opera vendégjátéka. a 250 tagú társulat előadásában julius 28-án, 29-én és 30-án verdi otellóját tekinthetik meg az érdeklődők. a vendégek zenekarát a világszerte jól ismert francesco molinari pradelli vezényli. a nagyobb szerepekben két-két művészt ismerhet meg a közönség az egyes előadásokon. otellót pier miranda ferraro és tito del bianco, desdemonát maria chiara és katia ricciarelli, cassiot paried venturi és aronne ceroni, lodovicot ferruccio mazzoli és silvano pagliuca felváltva énekelik. jago szerepében gianluigi colmagro lép színpadra. az előadást enrico frigerio rendezi. a díszlettervező koki fregni, a jelmeztervező attilio colonello.

félix lászló rendezésében augusztus 4-én, 6-án, 12-én és 16-án kerül színre strauss daljátéka a cigánybáró. a zenekart ez alkalmakkor a népszerű bécsi dirigens, willi boskovsky vezényli. a rangos szereplőgárdában ott lesz palcsó sándor, háziy erzsébet, jablonkay éva, melis györgy, berdál valéria, miklós klára, szilvássy margit, kibédi ervin és sok más kiváló művészünk. szőlőt kun zsuzsa és sipeki levante táncol. a díszletek varga mátyás, a jelmezek márk tivadar tervei alapján készülnek. a koreográfus barkóczy sándor lesz.

a játékok történetében ezután harmadik alkalommal tűzték műsorra shakespeare romeo és juliaját. a két főszerepet a rendező, vámos lászló fiatal főiskolásokra, kutvölgyi erzsébetre és kalocsai miklósra bízta. a népes szereplőgárdában ott lesz szemes mari, mensesáros lászló, darvas iván, harsányi gábor, szabó kálmán és sok más ismert színészünk. a sok jelenetes műhöz a rendező székely lászlóval közösen készített díszleteket. a jelmezeket vágó nelly tervezi. a romeo és julia augusztus 11-én, 13-án és 19-én szerepel műsoron.

az évadot a slask lengyel állami népi ének- és táncegyüttes augusztus 18. és 20. műsora zárja. a 160 tagú lengyel csoport a sziléziai táj változatos ének és tánckulturáját vonultatja fel kétrészes koncertműsorban.

a szegedi szabadtéri játékok idei programja iránti érdeklődésre jellemző, hogy bár még alig néhány napja nyitottak ki a pénztárak, 40 000 jegy máris gazdára talált - jelentették be a sajtótájékoztatón.

/folyt. köv./

12.00 bh

To1245

- 27 -

bb 37. / szegedi 2. folyt./ bh

a szegedi nyári ünnepi hetek programját 11 képzőművészeti, illetve kulturális kiállítás, 9 ipari és mezőgazdasági cikkeket bemutató rendezvény, 4 tudományos program, számos koncert és sportverseny egészíti ki.

a nyári tárlaton ezuttal is az ország legkiválóbb képzőművészei mutatkoznak be alkotásaikkal. samu katalin szabadtéri szobor-kiállítását a tiszaparti sétányon rendezik meg. az 1879-es árvíz utáni szeged újjáépítésében nagy érdemeket szerzett lechner lajos építőművész halálának hetvenötödik évfordulója alkalmából emlékkiállítást rendeznek. a szegedi ipari vásáron ezuttal is bemutatkoznak a szomszédos baráti országok vállalatai. a már említett nemzetközi szakszervezeti népitánc fesztiválon a város „arany papucs”, díjáért versenyeznek az együttesek. az augusztus 4-6-1 szegedi ifjúsági napokra hatezer fiatal várnak. husz országból ezer vendég jelezte érkezését a nemzetközi turista találkozóra. gazdagnak ígérkezik a tit pedagógiai nyári egyetemének programja, amelynek az idén külön népművelési szekciója is lesz. a szegedi fogadalmi templom több mint tízezer sípos világhírű orgonáját az nszk-beli helmut schlick, a jugoszláviai zeiko soicic és lehotka gábor szólaltatja majd meg. a városi tanács ódon épületének udvarán a kocsis albert vezette rajnai kamarazenekar ad majd koncertet.

könnyűzenei hangversenyek, divatbemutatók, térzenék, nemzetközi és országos sportversenyek, egyéb szórakoztató műsorok egészítik ki az ünnepi hetek programját. várják a látogatókat a tiszaparti strandok, halászcárdák is./mtl/

-. -

bb 39. nem találták meg a csepregi óvodai ételmérgezés okát

vid kz bh hgy

1972 május 4.

befejeződött a vizsgálat a csepregi óvodai ételmérgezés ügyében. mint ismeretes, a múlt hét csütörtökén 28 óvodást szállítottak ételmérgezés tünetekkel a szombathelyi markusovszky kórházba. a vas megyei köjál szakemberei a jelenlegi laboratóriumi felkészültségükkel nem tudták megállapítani az okot, vagy okokat. sem kórokozót, sem esetleges romlott élelmiszer nyersanyagot, vagy vegyi anyagot nem találtak. a nagyon enyhe, rövid ideig tartó tünetekkel lezajlott ügyben semmiféle mulasztást, s így felelőst sem találtak. az óvodai konyha - mostoha adottságai, zsufoltsága ellenére - évek óta kifogástalanul működik, a személyzet mindent elkövet a gyerekek jó ellátásáért. tulevés sem volt - többen ugyanis erre gondoltak - mert a tökfőzelék, az aznapi főétel, nem tartozik a „repa-eledelek”, közé.

a közegészségügyi hatóságok javasolták a helyi nagyközségi tanácsnak, hogy anyagi lehetőségeihez mérten korszerűsítse a konyhát./mtl/

-. -
- 28 -

12.06 bh

Tölz

bb. 40. az egyedülálló nők helyzetéről tanácskoztak szombathelyen

vid/kz/rj hgy

1972. május 4.

az egyedülálló nők helyzetéről tanácskozott csütörtökön szombathelyen a hazafias népfront vas megyei nőbizottsága. a tanácskozást megelőzően a nőbizottság tagjai, aktivistái a megye három városában - szombathelyen, sárváron és kőszegen - továbbá körmenden és szentgotthárdon káldon és nemesrempehollóson folytattak ezzel kapcsolatban vizsgálatot. munkahelyeiken és otthonaikban keresték fel a gyermekeiket egyedül nevelő édesanyákat, s a nyugdíjkorhatáron túllévő egyedülálló nőket.

a felmérés tapasztalatai alapján a tanácskozáson megállapították: a gyermekeiket egyedül nevelő édesanyákat a lehetőségekhez mérten segítik a munkahelyeiken, de az eddiginél még többet kellene velük törődni, mert ők kérdés nélkül nem szívesen beszélnek problémáikról, különböző gondjaikról. különösen a lakáshelyzetük megoldásában lenne szükségük nagyobb támogatásra. a felmérésbe bevont nők 28.6 százaléka lakik albérletben, 32.2 százaléka pedig szüleivel együtt.

a gyermekeiket egyedül nevelő nők anyagi gondjai nem nagyobbak mint az átlag családoké. az egy főre jutó legacsonyabb átlagjövedelem 680 forint, a legmagasabb pedig 1.667 forint. anyagi gondok elsősorban a több műszakban dolgozó munkásnőknél jelentkeznek. az egyedül álló nőknek nagyon kevés a szabadidejük. szinte minden szabad idejüket leköti a háztartási munka, a gyermekekkel való foglalkozás.

az egyedülálló nyugdíjkorhatáron túllévő nők helyzetére általában két dolog jellemző: akiknek volt családjuk és dolgoztak, anyagi gond nélkül élnek, akik viszont nem mentek férjhez szüleik elhalála után magukra maradtak. közülük többen anyagi, betegség esetén pedig ápolási, ellátási gondjai is vannak. náluk fokozottabban jelentkezik az igény a társadalmi törődés iránt.

a megyei nőbizottság javasolja az illetékes szerveknek: fordítsanak nagyobb gondot az egyedülálló nők lakáshelyzetének megoldására, lakáselosztásnál, bölcsődei, óvodai, iskolai felvételeknél, szakszervezeti üdülőjegyek elosztásakor részesítsék őket előnyben. mentesítsék őket a három műszak alól úgy, hogy ne csökkenjen a keresetük, ne tegyék kötelezővé számukra a túlmunkát, hogy több idejük legyen gyermekükkel foglalkozni.

/folyt.köv./

12.05 4sz

Tölz

- 29 -

bb. 40. / az egyedülálló ... 1. folyt./rj

javasolták, hogy a városokban és nagyobb községekben létesítsenek magányosok klubját, ahol nem okoz problémát ha egy nő férfi kísérel nélkül jelenik meg, s végül arra is felhívták a figyelmet, hogy a szolgáltatások bővítésével, nagyobb választékú, olcsóbb minőségű és félkész termékek forgalombahozatalának javításával is segítsék az egyedülálló nőket. /mti/

--

bb. 41. többszáz hektár kertészeti növény, szőlő pusztult el - súlyos károkat okozott az áprilisi végi fagy szolnok megyében

vid/kz/rj hgy

1972. május 4.

szolnok megyében a korai kitavaszkodás következtében, három-négy hetes előnyt szerzett a mezőgazdaság, a kertészetek nagyrésztében április második felében már kiültették a palántákat, de szépen fejlődtek a szőlők, a gyümölcsök és más ültetvények is. az áprilisi végén váratlanul beköszöntött mínusz 2 - mínusz öt fok között váltakozó talajmenti fagy alaposan megsanyargatta a zsenge növényzetet, a megye csaknem valamennyi részén. több száz hektárnyi területen kisebb-nagyobb károkat keletkeztek. a tiszazugban, a csépai petőfi tisz száznyolc hektár, a tiszakürti hunyadi tisz száz hektár szőlőjének egyrésze elfagyott a tiszszentimrei aranykalász tisz telje szőlőterületét visszavetette a deres fagy.

az ország egyik legjelentősebb paradicsomtermelő gazdaságában, a szolnoki lenin tisz-ben a hideg több mint hatvan hektáron találta kint a zsenge konzervparadicsom palántákat és a terület negyven százalékán elpusztította a növényt. a szajoli vörös csepel tisz határában a szépen fejlődő kilenc hektár görög és sárgadinnye ültetvény lett a visszatérő téli idő áldozata. fagykárokat jelentettek a karcagi, a kunszentmártoni és a jászalsószentgyörgyi nagyüzemi kertészetekből, valamint több cukorrépa vetésről is. a közös gazdaságok gyors intézkedéseket tesznek, hogy az elpusztult kertészeti palántákat, veteményeket pótolják, elejét vegyék a tetemesebb termés és jvedelem kiesésnek. az állami biztosító csak azoknak a gazdaságoknak téríti meg a kárt, amelyek erre érvényes biztosítással rendelkeznek. sajnos a szőlőtermelő tisz-ek zömének nincs kiegészítő biztosítása, így nem számíthatnak a keletkezett kár megtérítésére. /mti/

--

12.15 rj

- 30 -

bb. 42. emelkedik a nemibetegségek száma- a bőr- és nemibeteg gyógyító hálózat vezetőinek tanácskozása

vid/kz/rj hgy

1972. május 4.

az új egészségügyi törvény újabb lehetőségeket ad a nemibetegségek felszámolására - közölték csütörtökön szombathelyen a bőr- és nemibeteg gondozó intézetek igazgatóinak és a megyei kórházak képviselőinek a tanácskozásán. a törvény, a felmérés számolás módszereit tekintve, kötelezővé tesz olyanokat, amelyeket eddig is csináltak az orvosok, csak nem kötelező érvénnyel. mindenképp a fertőző góccok felkutatására és a fertőzésnek kitett személyeknél a megelőzésre vonatkozik ez. nagy szerepe van a felvilágosításnak is.

a téma ismert hazai szaktekintélye, dr. károlyi istván professzor, az országos bőr- és nemibeteg gondozó intézet, valamint a budapesti bőrklinika megbízott igazgatója elmondta: az ad különösen aktualitást a tanácskozásnak, hogy egyre nő a nemibetegségek száma világszerte és hazánkban is. az 50-es évek közepén és a 60-as évek elején alig fordult elő ilyen betegség. azt hitték, végleg felszámolták, van olyan orvosi generáció, amelyik bizonyos nemibetegség fajtákat egyszerűen nem ismerhetett meg a gyakorlatban annak idején. a remények azonban a kitűnő diagnosztika és a hatásos gyógyítás ellenére szétfoszlottak. ez elsősorban a világszerte növekvő idegenforgalommal, a megváltozott nemi magatartással, az urbanizáció gyorsulásával, a fiatalok gyorsabb nemi érésével és egyéb tényezőkkel magyarázható. a prostitúciónak - mely tiltott formában nálunk is létezik főleg a nagyvárosokban - nincs olyan szerepe, mint ahogyan sokan gondolják.

a bőrbetegségekkel kapcsolatban megállapították: a vegyipar gyors hazai fejlődése, újabb vegyi anyagok forgalomba kerülése fokozott óvatosságra és megelőzésre int. a munkakörülmények javításával, a munka-hygiene emelésével és az automatizációval sok baj kivédhető. /mti/

--

12.20 rj

- 31 -

bb 43. megnyitották a vi. borsodi vegyésznapokat

vid-kz szb hgy

1972. május 4.

csütörtökön miskolcon, a szakszervezetek székházában ünnepélyesen megnyitották a vi. borsodi vegyésznapokat. a megye legdinamikusabbn fejlődő iparának szakemberei kétévenként tartanak ilyen tanácskozás-sorozatot. az idei rendezvények központjában a vegyipar fejlesztésének és a korszerű technológiák alkalmazásának kérdéseit állították. a háromnapos rendezvényen harmincnyolc előadás hangzik el - többek között - a tiszai vegyikombinát új olefinüzeméről, a borsodi vegyikombinát kutatásairól, a pvc alkalmazásáról az építőiparban, a karbamiddal végzett takarmányozási kísérletekről, az epoxigyanták és epoxi bázisu festékek fejlesztési munkáinak eredményeiről, valamint a különböző gyártási eljárásokról. az előadásokat a borsodi és tiszai vegyikombinát, az északmagyarországi vegyiművek, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem és a diósgyőri lenin kohászati művek szakemberei tartják. részt vesznek a vegyésznapokon a magdeburgi műszaki főiskola képviselői is. /mti/

--

bb 44. országos közlekedésjogi konferencia győrről

vid-kz szb -cz

1972. május 4.

mintegy 200 szakember részvételével nyílt meg csütörtökön győről a 11. országos közlekedésjogi konferencia. a közúti balesetek megelőzésével összefüggő kérdésekkel foglalkozó kétnapos konferencia alkalmából balesetelhárítási kiállítás is nyílt győről, a rába művelődési központban. a kiállításon, a látogatók fényképfelvételeken láthatják, a legjellemzőbb megyei közúti baleseteket, a balesetek megelőzését szolgáló legfontosabb védőberendezéseket. /mti/

--

12.35/szb

Tó124

-32-

bb 45. időjárásjelentés

szb hgy

1972. május 4.

a meteorológiai intézet jelenti május 4-én 12 órakor:

a hőmérséklet nyugaton is emelkedik

dél-délkelet és közép-európa fölött nagy kiterjedésű alacsony nyomású képződmény helyezkedik el. hatására ezeken a területeken sok felé esik az eső, zápor eső, délekeleten zivatarok is keletkeznek. a hőmérséklet csúcserőke szerdán a kárpát-medencében és a fekete-tenger térségében 6-9 fokkal alacsonyabb volt, mint a legutóbbi 10 év átlaga. a következő 36 óra folyamán a kárpát medence időjárása lényegesen nem változik, újabb ismétlődő esőre kell számítani.

hazánkban szerdán borult idő volt. sokfelé esett az eső, zápor eső, egy-két helyen zivatar is keletkezett, kékestetőn havazott. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége a tiszántúlon nem haladta meg az egy millimétert, a duna-tiszaközén és a dunántúlon általában 2-10 milliméter között volt, de somogyszobról 11, sopronból 12, kőszegről 18, szentgotthárdról 19, szombathelyről 22 millimétert jelentettek. a hőmérséklet napközben északon 9-13, délen 13-18 fok között volt. ma hajnalra 4-8 fokig hűlt le a levegő. délelőtt váltakozóan felhős idő volt, néhány helyen kisebb eső esett. a hőmérséklet 11 órakor nyugaton csak 9-14, keleten 14-18 fok között váltakozott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 10,2 fok volt, 4,6 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 milliméter, gyengén emelkedik.

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő elszórtan záporral zivatarral. mérsékelt időnként élénk északi, észak-keleti szél. a hőmérséklet nyugaton is emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 17-21 fok között.

távolabbi kilátások hétfőig: változóan felhős idő, többfelé záporral, helyenként zivatarral. a nappali felmelegedés fokozatosan erősödik. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 6-12 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte 15-19 később 19-23 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 milliméter/ csapadék az ország területének 70 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél 266 centiméter. /mti/

--

13.10/szb

Tó1333

-33-

bb 46. új nyomda kecskeméten

vid-kz szb hgy

1972. május 4.

új nyomdát kapott kecskemét. a régít, amelyet 131 évvel ezelőtt szilády károly nyomtatómester alapított, teljes egészében leszerelték. az épülete is más célt szolgál majd. az újat, a város peremén, öt holdas telephelyen építették fel, több mint ötvenmillió forintos költséggel. cégtábláján a petőfi nevét viseli. jelenleg az ország egyik legnagyobb és legkorszerűtlen nyomdájaként tartják nyilván. több mint 1200 munkást foglalkoztat, s a napi termelési értéke négyszázezer forint. a tágas, világos munkacsarnokokban modern gépek dolgoznak. angol gyártmányú fényszedőgépeken készülnek a lapok, folyóiratok, szépirodalmi termékek. óránként 20-30 ezer több színnyomású újságpéldányt állíthatnak elő. ezzel a módszerrel készül - 1973-tól, több színnyomással - a megyei újság, a petőfi népe. harminc országos folyóirat nyomdai előállítását vállalták. ezen kívül számos hazai szépirodalmi mű kerül innen az olvasóhoz. tonnaszámba készítenek nyomda-termékeket külföldi megrendelésre is.

/mti/

..-

b̄ 47. „incheba, 72, - sajtótájékoztató a csehszlovák kereskedelmi kirendeltségen

t bj/tr szb ie

1972. május 4.

junius 24-30. között tartják meg pozsonyban az incheba, 72 nemzetközi vegyipari vásárt. a budapesti csehszlovák kereskedelmi kirendeltségen tartott sajtótájékoztatón csütörtökön romana paterová, a csehszlovák nagykövetség kereskedelmi attaséja és alojz kubik, az incheba kereskedelmi igazgatója elmondotta, hogy az idei árumintavásáron több mint 400 kiállító vesz részt, közöttük 155 külföldi cég.

a negyedszer sorra kerülő pozsonyi vásár célja, hogy képet adjon a csehszlovák vegyipar helyzetéről, fejlődéséről, hozzájáruljon a külkereskedelmi kapcsolatok bővítéséhez és elősegítse a kgst országok integrációját, vállalataik kooperációját. az idei incheba-n 25 százalékkal több kiállító vesz részt, mint a múlt évben, és a vásár területe 50 százalékkal nagyobb, mint 1971-ben volt - csaknem 20 000 négyzetméter. magyarország hagyományos részvevője a pozsonyi vásárnak, és 1972-ben egyik legnagyobb kiállítója lesz. hazánkat a vásáron csaknem husz ipari és külkereskedelmi vállalat képviseli. a külföldi kiállítók között van valamennyi kgst ország, számos nyugat-európai cég, két amerikai és két japán vállalat is.

az általános vegyipari árumintavásár ideje alatt tudományos-műszaki konferenciákat tartanak. 863 szakértő jelentette be, hogy részt kíván venni a „kémia a mezőgazdaságban”, címmel megrendezendő kongresszuson. ugyancsak nagy érdeklődés előzi meg a kgst tagországok háztartásvegyipari tudomány szimpozionját./mti/

..-

13.15/szb

-34-

13.14⁰⁷

bb 48. munkába állt a magyar gyapjufonó és szövőgyár új, folyamatos farkasoló gépsora

t ol/gg ie bh hgy

1972. május 4.

a fonódákban alkalmazott technológiai műveletek közül a legnehezebb és a legegészségtelenebb a fonás előkészítés. az ilyen munkahelyre munkavállalót találni ma már gyakorlatilag lehetetlen. ezt a problémát oldották meg sikerrel a magyar gyapjufonó és szövőgyár 2. számú gyárában. az ország legnagyobb kártolt fonódájában csütörtökön munkába állított, folyamatos farkasoló gépsorral.

a vállalat magyarországon elsőként vásárolt olyan berendezést, amely ezt a nehéz, egészségre ártalmas munkát teljes egészében gépesíti. a 17,6 millió forintos beruházás megvalósítására két nyugatnémet, egy belga és egy olasz cégtől kért ajánlatot, amelyek közül a legkedvezőbbet, a belga houget duesberg bosson cégét fogadta el. így nemcsak a jelenleg Európában kapható legkorszerűbb berendezések egyikéhez jutott hozzá, hanem 20 000 dollárt is megtakarított, amelyből olasz gyorsmosógépet szereztek be a szövődei kikészítő számára.

a folyamatos farkasoló gép^{SOE}üzemeltetése egyharmadával kevesebb dolgozót igényel, mint a régi eljárás. a 23 egységből álló berendezés, zsákolt, bálázott, laza halmazállapotú szálak textilanyagok bontását, portalanítását, keverését, farkasolását, olajozását és továbbítását végzi el gépi úton, félautomatikával, folyamatosan. a gépkezelők számára az új berendezés munkakörülmények^{nek} nagyfokú javulását jelenti.

a beruházás lebonyolításában tíz külső vállalkozó vett részt a vállalat saját részlegei mellett, s az e célra készült „hálóterv”, segítségével a határidőhöz képest negyven nappal előbb állhatott munkába az új gépsor, amelynek egy műszak alatt 4000 kilogrammos teljesítményét garantálták./mti/

..-

bb 49. felhúnyt fekete istván

bh hgy

1972. május 4.

a párt és munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre. temetése május 6-án, szombaton 14 órakor lesz a xviii. ker. Lőrinci kavicsbánya újtemetőben.

mszmp xviii. kerületi bizottsága

/mti/

..-

- 35 -

13.50 bh

13.14⁰⁷

bb 50. új árvédelmi támfal épül a duna mohácsi partján

vid kz bh hgy

1972. május 4.

új árvédelmi betonfal épül mohácson a duna városi partszakaszán, csaknem fél km hosszúságban. ez a terület a folyó magas vízállása esetén, de különösen árveszély idején rendkívül sok gondot, bajt okozott már. a mindössze másfél méter mély alapon álló régi betonfal alatt ugyanis átszivárgott a víz a duna medréből. a száz napig tartó 1965-ös árvíz alkalmával itt támadtak veszélyes buzgárok, vízfakadások, csónakázni lehetett a környező házak udvarán, víz öntötte el a pincéket, megrongálódtak az épületek. az új résfal alapja öt méter mély, tehát a jövőben már kevésbé kell tartani átszivárgástól. a támfal terepszint alatti része elkészült, jelenleg a felszíni szakaszán dolgoznak. a csaknem hét milliós beruházást a nyáron fejezik be. az új árvédelmi falat a régitől beljebb építik, ez azért előnyös, mert esetleges árveszély idején a vízügyi osztagok sokkal kedvezőbb körülmények között dolgozhatnak, mint eddig./mti/

--

bb 51. román szövetkezeti küldöttség érkezett hazánkba

k ol/pá ie bh hgy

1972. május 4.

francis kapos-nak, -a román fogyasztási szövetkezetek központi szövetségi elnökének vezetésével csütörtökön román szövetkezeti delegáció érkezett hazánkba, a nyírbátori román hetek alkalmából./mti/

--

bb 53. tovább bővül a magyar csehszlovák kohó- és gépipari kooperáció

k v/fk ie bh hgy

1972. május 4.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter hazaérkezett brnóból, ahol josef simon csehszlovák kohó- és gépipari miniszterrel folytatta a közelmúltban budapesten megkezdett tárgyalásait. a két miniszter tárgyalta a magyar és a csehszlovák gépipar együttműködésének elmélyítéséről, elsősorban az autóipar, a gyengeáramu elektrotechnika, a számítástechnika és a kábelgyártás területén. a magyar miniszter a brnoi vásárt is megtekintette./mti/

--

- 36 -

13.55 bh

To 14³⁰

bb 52. budaprint - termékek a bnv-n - sajtótájékoztató a pamutnyomóipari vállalatnál

t ol/gg ie bh hgy

1972. május 4.

a budaprint-emblémás termékek várhatóan ismét jeles főszereplői lesznek a bnv könnyűipari kiállításának. amint a pamutnyomóipari vállalatnál csütörtökön tartott sajtótájékoztatón elmondották, a paviljon földszintjén, a főberjáratnál, két blokkban állítanak ki. az elsőbe a szövött eljárással készült új termékek kerülnek, a másodikba pedig a hurkolt nyelprint, triprint, interprint és társaik. a bnv nagydijra és vásárdijra az interprint nevű hurkolt eljárással készült szintetikus terméket és a betty elnevezésű 140 centiméter széles, poliészter és pamut keverékű nyomott ágyneműanyagot nevezték be. a nycol és a becky anyagot, mint 100 százalékos texturált poliészterből készült interlock körkötött kelmet női felsőruházatra ajánlják. a bnv-vel egyidőben a kossuth lajos utcai mintaboltban megkezdik az újdonságok árusítását. a gyártmányok teljes körét, az új és a hagyományos cikkeket, a belföldre és exportra készült árukat megkülönböztetés nélkül ajánlják fel a bnv-n hazai üzleti partnereknek.

szó volt a nagyvállalat jelenéről és jövőjéről is. a panyova a negyedik ötéves terv időszakában csaknem kétmilliárd forint értékű beruházást valósít meg. ebből 1971-ben már 361,4 millió forintot fel is használt anyomóüzemek, a pamutfonódák, szövődék, stb. korszerűsítésére. sokhelyütt gépesítették az anyagmozgatást, új automata gépek álltak munkába, új technológiák léptek életbe, s az új termékfajták egyre nagyobb tért hódítanak a gyártmányok listáján. a kelenföldi gyárban üzembe helyezték az első - szintetikus szálak feldolgozására alkalmas - nagyteljesítményű hurkológépeket. a tervidőszak végén már várhatóan félszáz ilyen berendezés dolgozik majd, 15 millió négyzetméternyi kelmet termelve./mti/

--

bb 54. jubileumi balatoni közegészségügyi napok síófokon

vid fm bh hgy

1972. május 4.

csütörtökön a síófoki bányász üdülő nagytermében dr. tóth lászló, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője megnyitotta a jubileumi 15. balatoni közegészségügyi napokat. a háromnapos tanácskozáson csaknem kilencven előadás hangzik el a balaton víz-ellátási problémáiról, a balaton szennyezettségének, a balatoni nyári közlekedésnek a kérdéseiről, a táborozásról, az ételmérgezések megakadályozásáról, a balaton-parti járóbeteg-ellátásról és a kézi gyógyszerárak szerepéről. az előadássorozatot páter jános professzor nyitotta meg az egészségvédelem szerepe a balatoni üdültetésben,, című előadásával./mti/

--

- 37 -

14.00 bh

To 14³⁰

bb. 55. szakszervezeti munka a bányákban

vid/kz/rj -cz

1972. május 4.

kaszás István, a tatabányai szénbányák szakszervezeti bizottságának titkára csütörtökön tatabányán, a szakszervezeti tanács ülésén beszámolt a szakszervezet munkájáról, mint közismert, minden szakszervezeti választott testület évenként köteles számot adni tevékenységéről. a tatabányai bányász szakszervezeti bizottság minden alkalmat felhasznált arra, hogy a felsőbb, valamint helyi határozatokat megismerjék a szervezett dolgozók. erre különösen jó módszernek bizonyult a rétegpolitika, amely gyakorlattá vált már, külön-külön tanácskoznak a bizalmasokkal, a szocialista brigádvezetőkkel és brigádpatronálókkal, a műszaki vezetőkkel, a középkaderekkel, emellett nagy gondot fordítottak az egyes bányák, külüzemek szakszervezeti bizottságainak, testületi vezetésének erősítésére. az aktuális feladatokról mindig gyorsan informálták a mintegy 4000 szakszervezeti aktívát. mindez olyan légkört teremtett, hogy a dolgozók bátran kinyilvánítják véleményüket, és ezáltal az üzemi, a szakszervezeti demokrácia is fejlődött.

ennek egyik legkézzelfoghatóbb eredményeként az új ötéves kollektív szerződés megkötését jelölték meg a tanácsülésen. a tervezetet mindenütt megvitatták. a szakszervezeti bizottság minden felszólalónak írásban köszönte meg véleménynyilvánítását, és közölték azt is, hogy javaslat bekerül-e a szerződésbe. nagy gondot fordítottak arra, hogy a jogerőre emelkedett üzemi törvényt mindenki alaposan megismerje, ezért 4 ezer példányban nyomatták ki. a szakszervezet segítségével ahhoz, hogy a szerződés jól szolgálja a vállalat fejlődését, és egyben a dolgozók érdekeit. ezt bizonyítja, hogy munkaügyi kérdésekben tavaly egyetlen döntőbizottsági, vagy bírósági tárgyalásra sem került sor.

a tanácsülésen fontos feladatként jelölték meg a szakszervezeti munka továbbjavítását, hogy még gyorsabban tudják tájékoztatni a dolgozókat a gondokról, az intézkedésekről, s ugyanakkor jobban tudják egyeztetni a véleményeket. erre annál is inkább szükség van - amint a tanácskozáson megállapították -, mert az iparág jövőjét még most sem látják megnyugtatónak a bányászok, konkrét intézkedésekben még nem érzik, hogy javulna a bányászat, a bányászok helyzete. így egyre erőteljesebben növekszik az átlagéletkor, a fiatalok nem jönnek a bányába dolgozni. tatabányán még külön gondot okoz, hogy egyre inkább kimerülnek, elöregednek a bányák. így egyre nehezebb geológiai viszonyok között termelnek, egyre nagyobb küzdelmet folytatnak a tűz, a víz, a gáz és más természeti elemek ellen. a tanácsülés állást foglalt abban, hogy a szakszervezeti szervek továbbra is minden támogatást megadnának a vállalat gazdasági, műszaki vezetésének, hogy ezzel is hozzájáruljanak a gondok enyhítéséhez. /mti/

14.25 rj

- 38 -

Tó 14⁴⁵

bb 57. átadták a balaton déli partjának legnagyobb abc áruházát

vid kz bh -cz

1972. május 4.

a balaton part kereskedelmi hálózatának bővítését célzó program keretében csütörtökön délután ünnepélyes külsőségek között adták át rendeltetésének zamárdiban a déli part legnagyobb abc áruházát. a csemege kereskedelmi vállalat beruházásából létesített új üzlet ezerhatszáz négyzetméter alapterületű. /mti/

-. -

bb 58. sikkasztásért hat hónapi szabadságvesztés

vid fm bh -cz

1972 május 4.

mátyás józsef 22 éves miskolci lakos 1967-től táviratkiördőként dolgozott a postaigazgatóságon, múlt év márciusában pedig kézbesítői beosztást kapott. feladatát egy ideig maradéktalanul ellátta, később azonban a kiképzésben résztvevő postautalványokra a címzetek névét aláhamisítva a pénzküldeményeket magánál tartotta, s azt saját céljaira fordította. így négy alkalommal összesen több mint ötezer forintot tulajdonított el.

a miskolci járásbíróság mátyás józsefet hat hónapi szabadságvesztésre ítélte. mátyás józsef az okozott kárt megtérítette, és az ítélet enyhítéséért fellebbezett. /mti/

-. -

bb 59. szentendrei művészek kiállítása nyíregyházán

vid fm bh -cz

1972. május 4.

csütörtökön nyíregyházán horváth miklós, a szabolcs-szatmár megyei tanács vb művelődésügyi osztályvezetője megnyitotta a szentendrei művészek alkotásaiból rendezett kiállítást. a tárlaton 35 művész - festő, szobrász, kerámikus - 53 alkotását mutatják be. a kiállítást tóth Antal, szentendrei művészettörténész ismertette a közönséggel. ez a rendezvény első lépés a két város: nyíregyháza és szentendre művészeti életének kiépítésében. /mti/

-. -

14.30 bh

- 39 -

Tó 14⁴⁵

bb 60. május 26-27: a szocialista brigádvezetők országos tanácskozása

t sl/pá 1e bh -cz

1972. május 4.

- május 26-27-re hívták össze a szocialista brigádvezetők iv. országos tanácskozását - jelentette be csütörtöki sajtótájékoztatóján dr. Jandek Géza, a szot közgazdasági osztályának vezetője. kerekén tíz esztendővel ezelőtt tartották első országos tanácskozásukat a szocialista brigádvezetők, azóta a mozgalom tömegméretűvé, az ország politikai-gazdasági életének rendkívül jelentős tényezőjévé vált. jelenleg 106 818 munkabrigád 1 millió 190 ezer tagja versenyez a szocialista cím elnyeréséért vagy megtartásáért. eddig 69 006 brigád - 788 057 -taggal - nyerte el a szocialista címet, illetve az ezzel járó oklevelet, a bronz-, az ezüst- vagy az aranyfokozatot.

- mint ismeretes, a kormány és a szot 1971-től új, magasabb fokú kitüntetési rendszert hagyott jóvá, ezzel is kifejezve, hogy társadalmunk erkölcsileg és anyagilag egyaránt fokozottan megbecsüli a társadalmi életben egyre aktívabb, az önművelődésben s a termelésben élenjáró munkabrigádokat. tavaly s az idén eddig 385 kollektíva nyerte el a „vállalat kiváló brigádja”, címet, s a közelmúltban átadták az első 13 kollektívának a szakma kiváló brigádja kitüntetést, az utóbbiakat azoknak, akik legalább 10 éve részt vesznek a mozgalomban és a legkiválóbb eredményeket érték el.

dr. Jandek Géza elmondotta, hogy az országos tanácskozás alkalmából az elnöki tanács magas állami kitüntetésekkel jutalmazza a legkiválóbb szocialista brigádtagokat. a tanácskozás előestéjén a parlamentben mintegy 150 -en kapnak kitüntetést, néhány egészen kiemelkedő munkát végző dolgozót pedig a szocialista munka hőse címmel tüntetnek ki.

a május 26-27-i országos tanácskozás, amelyen ezer küldött és 200 meghívott vendég vesz részt, a munkások igen jelentős fóruma lesz, ahol a szocialista brigádmozgalom aktuális kérdésein kívül a társadalmi-gazdasági élet időszerű problémáit is széleskörűen megvitatják. a vállalati és az ágazati brigádvezetői tanácskozások tapasztalatai alapján sok hasznos javaslatra, kezdeményezésre lehet számítani. az eddigi tanácskozások legfőbb tanulsága az volt, hogy a vállalatok vezetői mindig számíthatnak a szocialista brigádok segítségére, a brigádok viszont elvárják a szakmai vezetőktől, hogy tőlük kellő támogatást kapjanak, s a vezetők valóban vegyék is igénybe a felajánlott segítséget. a szocialista brigádokat a vállalati vezetők fokozottan vonják be a vállalati közéletbe, tájékoztassák terveikről a brigádokat, segítsék a brigádok minden egyes tagját abban, hogy képezhesse magát, kulturált munkásemberré váljon, s ily módon még hatékonyabban működhessek közre a vállalati közéletben, a tervek teljesítésében./mt1/

- 40 -

14.55 bh / 1500

bb 61. sok kárt okoz a szakszerűtlen butorcsomagolás és szállítás - a lakosság butorellátását vizsgálta a neb békés megyében

vid kz bh -c

1972. május 4.

az utóbbi években sokat javult a butorgyártás és forgalmazás békés megyében, a választék és a minőség azonban változatlanul sok kívánnivalót hagy maga után - állapították meg a megyei népi ellenőrzési bizottság csütörtöki békéscsabán megtartott kibővített ülésén. a kormány butorgyártási rekonstrukcióról szóló határozata óta az ipari és szövetkezeti üzemekben a műszaki fejlesztésre, a termelés növelésére valóban nagy gondot fordítanak. alakosság igénye azonban - a lakásépítéssel, a tényvilág felszámolásával párhuzamosan - megváltozott. sok modern, kisburtort, összeszerelhető, variálható butort keresnek. a kereskedtem gyakran kap egyszínű garnitúrát tucatszámra, pedig nemcsak városban, de falun sem szeretnek „egyenbutort”, vásárolni. általános tapasztalatként mutattak rá az ülésen, hogy a szakszerűtlen csomagolás, szállítás, a technológiai fegyelem megsértése miatt tetemes népgazdasági kár keletkezik. a megrongálódott butorokat ugyanis csökkent áron lehet értékesíteni s a garanciális javító szolgáltatás fejlődésben erősen lemaradt a butorgyártás mögött. a garanciális javítás egyébként is lassú, bonyodalmas, a vevő nincs mindig tisztában azzal, hova, kihez fordulhat panaszával, sőt - számos esetben - garancialevelet sem kap. kevés a butorraktár, sok helyen ponyva, vagy fólia alatt tárolnak hosszabb-rövidebb ideig butorokat s ebből ugyancsak sok népgazdasági kár keletkezik.

békésben az új ötéves terv végéig mintegy 53,5 millió forintot költenek a butorgyártó állami és szövetkezeti ipar fejlesztésére. a megyei népi ellenőrzési bizottság javasolja többek között tartson lépést a javítószolgáltatás fejlesztése is. az illetékesek teremtsék meg a szakszerű csomagolás és a szállítás feltételeit, hogy értékes butorok minél kevesebb veszteséggel jussanak a fogyasztóhoz. a kereskedelmi egységek pedig fordítsanak nagyobb gondot a garanciális hibák nyilvántartására s a javítások meggyorsítására./mt1/

--

bb 62. idénnyitás előtt - idegenforgalmi tanácskozás síófokon

vid kz /mné bh -cz

1972. május 4.

a somogy megyei tanácskezdeményezésére csütörtöki síófokon megbeszélésre gyűltek össze a balatonpart ellátásában érdekelt szervezetek képviselői, valamint az idegenforgalmi hivatalok, az ibusz, a síótur, a volán vállalat, a coopturist, továbbá az express ifjusági és diákutazási iroda vezetői. rámutattak többek között, hogy az ellátás és a szolgáltatások fejlesztése még mindig nem tart lépést az üdülővendégek számának gyorsított növekedésével.

/folyt. köv./

- 41 -

14.45 bh / 1510

bb 62. /időnyitítás folyt./ bh

a hiányok pótlására az elmúlt időszakban és a következőkben további erőfeszítéseket tesznek. a folyamatban lévő beruházások elsődleges célja az ételmiszer, a zöldség-gyümölcs, a tej- és a tejtermék, valamint a nyári iparcikket árusító üzletek számának, kapacitásának gyarapítása. ugyancsak az elsődleges feladatok közé tartozik a büfé és a bisztróhálózat fejlesztése. a tó déli partjának kereskedelmi hálózata az idén 42 egységgel, illetve 6800 négyzetméterrel növekszik, ez 10 százalékos gyarapodásnak felel meg. az előzetes számítások szerint az elmúlt évihez viszonyítva huszól és huskésztítményekből 20 százalékkal több kerül majd a déli part üzleteibe. tejből, tejtermékekből és sütőipari készítményekből az ellátás most már teljesen zavartalanul várható. javul, de még mindig nem lesz kielégítő a sörellátás./mti/

..

bb. 63. a jövő héten tartja idei közgyűlését a magyar tudományos akadémia
t/ms/rj zs -cz

1972. május 4.

csütörtökön délelőtt a magyar tudományos akadémia tudós-klubjában gagesi kiss páál akadémikus és láng istván az akadémia főtitkár-helyettese tájékoztatta az újságírókat az akadémia idei- immár 132. évi - közgyűléséről.

a hagyományos eseménysorozat hétfőn délelőtt 10 órakor nyilvános közgyűléssel kezdődik. az akadémia tagjai előre kézhezkapták az ugynevezett fehér könyvet, amely az elnökség és a főtitkár beszámolóján kívül tartalmazza a tudományos osztályok és a kutatóhelyek hároméves beszámolóját, továbbá a tudományos minősítés helyzetéről adott tájékoztatót, ezért erdey-gruz tiber elnök és köpeczi béla megbízott főtitkár szóbeli beszámolójában csupán a tudománypolitikával, az országos és az akadémiai kutatás helyzetével, feladataival foglalkozó kiegészítést fűz az írásos előterjesztéshez.

szerepel az ülés programjában szentágothai jános akadémikus nagy érdeklődésre számottartó előadása is „az ember és környezete”, címmel, amely a bioszféra védelmének kérdéseit tárja az ország legfőbb tudományos testülete elé. a nyilvános közgyűlés az akadémiai aranyérem és az akadémiai díjak átadásával végződik.

hétfőn délután megkezdődnek az osztályülések, mégpedig a nyelv- és irodalomtudományok, a filozófiai és a történettudományok, valamint a gazdaság- és jogtudományok osztályának együttes tudományos ülésével.

/folyt.köv./

15.00 rj

- 42 -

NA 1570

bb. 63. / a jövő héten... 1. folyt./rj

a további osztályülések kedden, szerdán és csütörtökön zajlanak le. több tudományos osztály együttes ülésén vitat meg néhány nagyjelentőségű problémát. ezen kívül lesznek az egyes osztályok tudományterületét átfogó külön osztályülések is.

a közgyűlés pénteken zárt ülésen folytatja munkáját. állást foglal, határozatot hoz a következő év munkájának legfontosabb tartalmi feladatairól. tisztújításra az idén nem kerül sor. minthogy a közgyűlés feladata, hogy javaslatot tegyen a kinevezendő új főtitkár személyére, a zárt ülésen döntik majd el, kit jelölnek erre a jelentős tudományos tisztségre.
/mti/

..

bb. 74. nők a közéletben

vid fm/il cz

1972. május 4.

a hazafias népfront zala megyei nőbizottsága csütörtökön ankétára hívta azokat az asszonyokat, akik napi gazdasági munkájuk, valamint a háztartás, a család ellátása mellett társadalmi munkát is végeznek, közéleti tevékenységet fejtenek ki. a találkozóknak az volt a célja, hogy a résztvevők kicseréljék tapasztalataikat s a jó módszerekkel megismertessék egymást. az asszonyok elmondták: sok örömet jelent számukra a közéleti tevékenység a nőmozgalomban való részvétel, szívesen munkálkodnak a köz javára.

ezt mutatja az a tény is, hogy például a népfrontbizottságokban 5-ről 30 százalékra nőtt a nők aránya, s a tanácsstagok 14 százaléka szintén nő. mindezek ellenére kevés a vezető állásban levő nő, de mint az ankétán is hangoztatták, a nők még mindig idegenkednek a vezetői funkcióktól, jóllehet számos munkaterületen bizonyították rátermettségüket./mti/

NA 1570

..

- 43 -

bb. 64. fagykár a mezőgazdaságban

i jf/fk/il cz

1972. május 4.

Lukács Béla, a kém főosztályvezető helyettese az mti munkatársának elmondotta: az elmúlt heti fagyok nem muhtak el nyomtalanul a mezőgazdaságban, sajnos az ország különböző vidékein fagykárok érték a növényeket. április 25. után az erős lehülés a hónap e utolsó két napján „tetőzött”, ezeken a napokon éjszaka mínusz 1- minusz 4 fokig süllyedt a hőmérő higanyszála és ezt a zsege növények megéreztek.

a nyugat-dunántúli országrészekén, zala és vas megyében elsősorban a csonthéjas gyümölcsök, valamint a szőlő károsodott de egyelőre még nem tudni, milyen mértékben. arról van szó ugyanis, hogy még egy-egy falun belül is igen nagy az eltérés attól függően, hogy milyen fekvésű a gyümölcsös. a megyékben, járásokban érhetően még nagyobb a szóródás. zala megyében a burgonya és a lucerna fagy-jelekről árulkodik, ami nyilvánvalóan rontja a terméskilátásokat. a hirtelen lehülést a kiültetett zöltség-palánták is megsínylelték. bács-kiskun és csongrád megyékben a magas művelésű szőlők nem károsodtak, ellenben a hagyományos művelésű tehát alacsony növények helyenként lefagytak. így volt ez a dió- és a csonthéjas gyümölcsösökben is. az alma fák szintén „megfáztak”, a szakemberek erről azt tartják, hogy később derül majd ki, milyen mértékű a pusztulás, akkor amikor a gyümölcsfák különböző mértékben rugják el, a termést. pest-nógrád megyékben a szamóca és a ribizli, valamint a egresültetvények szenvedtek károkat. szabolcsban a kordon, illetve a sövényművelésű almafák érezték meg az időjárás viszontagságait, a magas-termő gyümölcsösökben ellenben nincsen fagykár.

a szakemberek hangsúlyozzák: ezeket a károkat le lehet majd mérni a termés alakulásánál. sok függ azonban attól, hogy a következő hetekben-hónapokban milyen idő jár majd a gyümölcsre és a zöltségfélékre. a növények ugyanis „képesek”, arra, hogy behozzák a lemaradást. egészen pontosan arról sem tudnak számot adni, hogy országosan mekkora területeken pusztított a fagy. a gyümölcsösök és a zöltségfélék életének csak egy további szakaszában dől majd el, valójában milyen nagy számlát nyújtott be az április végi fagy. /mti/

-. -

- 44 -

15.20/11

NA 1520

bb. 69. elte kollégiumi napok

i szö/tr/zs/il cz

1972. május 4.

csütörtökön az ötvös Loránd tudományegyetemen budaörsi uti kollégiumai megnyitották a május 4.-től 6-ig tartandó kollégiumi napokat, melynek keretében az egyetem bölcsész, jogász és természettudományi kari kollégista hallgatói ismertetik szakmai jellegű díjnyertes pályázataikat. a programot kiállítások, sportversenyek és vetélkedők egészítik ki. május 6-án este táborúzzel zárják a hagyományos eseménysorozatot. /mti/

-. -

bb 65- biológiai műszerkiállítás a technika házában

i kg/gk/ie/il cz

1972. május 4.

csütörtök délelőtt a magyar kémikusok egyesületének rendezésében biológiai kutató műszer kiállítás nyílt a technika házában, ahol a new brunswick scientific és az international equipment company amerikai cégek mutatják be termékeiket. a kiállítás célja: ismertetni az állatgyógyásztól a föld szerkezetének vizsgálatán keresztül a n onkológiáig a műszerek széles körű alkalmazási lehetőségeit a magyar szakemberek előtt. a május 10-ig nyitva tartó kiállítás rendezésében a gépipari tudományos egyesület, a magyar agrártudományi egyesület és a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetsége is közreműködött. /mti/

-. -

bb. 70. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

il cz

hogy május 6-án a palatinus és csepeli strandfürdőket megnyitja. /mti/

-. -

15.25/11

- 45 -

NA 1525

bb. 72. angol filmszakszervezeti küldöttség budapesten

fk/szöil cz

1972. május 4.

az angol filmes és televíziós dolgozók szakszervezetének /actt/ háromtagú delegációja - alan sapper főtitkár, az angol szakszervezetek szövetsége /tuc/ főtanácsának tagja, brian johnson író és norman fenton rendező - a művészeti szakszervezetek szövetségének meghívására egyhetes tanulmányutra csütörtökön budapestre érkezett./mti/

-. -

bb. 68. francia agrárgazdasági intézet igazgatója budapesten

i bé/pá/il cz

1972. május 4.

a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézetének meghívására hazánkba érkezett claude servolin professzor, a francia agrárgazdasági intézet igazgatója, aki itt tartózkodás során tanulmányozza a magyar mezőgazdaságban alkalmazott irányítási és szervezési módszereket és az agrár-gazdaságtan több hazai tudósával folytat eszmecserét. pénteken délután előadást tart a tökéletes termelési mód elterjedésének problémáiról a kisáruter-melői gazdaságokban./mti/

-. -

bb. 71. párizsi conservatoire

pá/zs/il cz

1972. május 4.

két díjnyertes növendéke mathieu chantal hárfás és jean-claude genard fuvolás vasárnap este 7 órakor koncertet ad a zeneakadémia kistermében./mti/

-. -

- 46 -

15.30/11

NA 1600

bb 66. nőtt a műszaki színvonal - javult a bányabiztonság

i bé/fk/ny -cz

1972. május 4.

barta éva, az mti hirmagyarzója írja:

az országos bányaműszaki főfelügyelőség jelentésében foglaltak a bányászatban, a kőolaj- és gáztermelésben, szállításban dolgozó csaknem 200 ezer embert érintenek. értük, munkájuk biztonságáról gondoskodni elsődleges feladat, a tárnákban és a kőolajkutaknál egyaránt. a biztonság és a korszerű műszaki termelési színvonal sajátos egységet képez, egyik sem képzelhető el a másik nélkül. éppen ezért a bányabiztonság helyzetét a műszaki technológiai színvonal fejlődésének tükrében lehet elsősorban vizsgálni.

az országos bányaműszaki főfelügyelőség felmérései szerint a szénbányákban a tervnek megfelelően folytatódott a műszaki fejlesztési korszerűsítési tevékenység. újabb önjáró biztosító berendezéseket építettek be a földalatti fejtésekbe, s ezek segítségével termelik már az összvolumen 25 százalékát. harmincöt százalékra emelkedett a gépi jóvesztés, 60 százalékra a gépi rakodás, 92 százalékra pedig a gépesített szállítás aránya. a technológiai fejlődés azonban újabb veszélyt is hozott, amelynek elkerülésére számos intézkedés született. a villamosított bányákban kábeltűzek keletkeztek, másutt pedig meggyulladt a gumi-szállítószalag. ennek megakadályozására már megkezdtek a nem gyulladó kábelek és szalagok alkalmazását, gondot okoz azonban, hogy ezek 30 százalékkal drágábbak, mint az éghetők.

tavaly nagymértékben nehezítette a kőolaj bányászat munkáját a gázkitörés. az egyre mélyebbre ható feltárás megnövelte a gázveszélyt, ezért új eljárásokat kellett alkalmazni, amelyek biztonságosabbá tették a szénkitermelést kőolaj környékén is. a vízkimosatós technológiával, valamint a nagy átmérőjű furással csökkentették a kőzetfeszültséget. üzemszerűen alkalmazzák a gázlecsapolást is. tavaly 6 millió köbméter metánt vezettek le.

a kőolaj és gázprogram megvalósítására nagy erőfeszítéseket tettek az országos kőolaj- és gázipari tröszt vállalatai. korszerűsítették a vezetékipítési, árokásási, szigetelési és csőlefejtési munkálatokat. az alföldön a gáz elsődleges feldolgozására, tisztítására korszerű üzemeket állítottak munkába. ugyanakkor azonban sok gondal küszködnek, a program megvalósításához ugyanis nincs megfelelő ipari háttér, kevés a kifogástalan minőségű cső, a termelési berendezés és a biztonsági műszer. ennek ellenére a kőolaj- és gázlelőhelyeken csökkent az üzemzavarok és a balesetek száma. ez a széleskörű oktató és továbbképző munkának köszönhető.

/folyt köv/

-47-

NA 1600

bb 66. / nőtt a műszaki színvonal...folyt/ny

a gáz - mint ismeretes - nemcsak a lelő- és feldolgozóhelye-
ken okozhat balesetet, robbanást, hanem a fogyasztóhoz vezető
uton, sőt a fogyasztónál is. az országos bányászati főfelügyelő-
ség megvizsgálta az elosztóvezetékek állapotát is, és megállapi-
totta, hogy az 5800 kilométeres hálózathól 350 kilométernyi cső-
rendszer teljesen elhasználódott, gyors kicserélésre vár. szük-
séges a vezetékrendszerek gyakoribb ellenőrzése és karbantartá-
sa is.

bányáink nyersanyag -lelőhelyei közül legkorszerűbb és leg-
biztonságosabb a termelés a bauxit-bányákban, ahol a műszaki fel-
készültség elérte a világszínvonalat, megelőzve számos fejlett
ipari országot is. a bakonyi bauxit-bányákban alkalmazott víz-
telenítési eljárás már teljesen biztonságossá tette a föld alati
munkahelyet.

a kormányrendeletek és határozatok már eddig is megszabták
a műszaki és a biztonságtechnikai fejlesztés útját. ezek az in-
tézkedések ma is betöltik funkciójukat. a bányabiztonság óriási
jelentősége indokolja, hogy a minisztérium minden évben immár
hagyományosan beszámoltatja az országos bányaműszaki főfelügyelő-
séget./mti/

bb 67. nem használják ki az öntözőberendezéseket békés megyében
vid/kz/ny -cz

az elmúlt évekhez viszonyítva javulás tapasztalható, de még
mindig nem használják ki a teljes öntöző kapacitást békés megye-
ben - állapították meg a megyei öntözőszervek operatív bizottsága
csütörtöki kibővített ülésén. addig mintegy tízezer hektárnyi
buzát, lucernát, rétet, az őszyepet és az őszyefélét öntözték
de ennél többre lett volna lehetőség a felmérések szerint mintegy
egy száz berendezést nem helyeztek még üzembe, pedig szemmel látszó-
latóan sokkal erősebben fejlett a gabona és a szőlőtermény
az öntözött területen. a legutóbbi napokban lehullott csapadék meg-
tevesztette a gazdaságok egy részét, pedig az aszály-veszély
még nem múlt el ezen a tájon. kevés - és egyenlőtlen elosztásban
hullt a csapadék a földekre. az operatív bizottság elhatároz-
ta, javasolja az illetékes felsőbb szerveknek, hogy gyorsítsák
meg az öntözőberendezések vásárlására juttatott hitelügyek inté-
zését, bízzák jobban a megyei bankra, mert a helyi adottságokat
jobban ismerik mint a központban./mti/

NA 1505

bb 73. szovjet diplomaták látogatása a központi fizikai kutató
intézetben

i bé/pá/ny -cz 1972. május 4.

v. j. pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete és
a nagykövetség munkatársai csütörtökön délután a magyar tudomá-
nyos akadémia központi fizikai kutató intézetébe látogattak. tété-
nyi pál, a magyar tudományos akadémia főtitkár-helyettese és
pál lenárd, az intézet igazgatója fogadta a vendégeket és tájé-
koztatta őket az intézet kutatási tevékenységéről. ezt követően
megtekintették a számítástechnikai és a szilárdtest kutatás-
sal foglalkozó laboratóriumokat./mti/

bb 75. szimpózium az automatikus működtetésű elektrosztatikus
másológépek alkalmazásáról

t kg/tr/ny -cz 1972. május 4.

egyetlen gomnyomásra percenként 15 darab másolatot készít mű-
szaki rajzból, vagy írott szövegből az angol bank xerox ltd.
cég elektrosztatikus másológépe, amelyről kétnapos előadás ke-
retében számoltak be a cég képviselői a magyar szakemberek előtt.
a technika házában csütörtökön véget ért szimpóziumot a neumann
jános számítógéptudományi társaság és a mérés- és auto-
matizálási tudományos egyesült rendezte a gépek további felhasz-
nálási lehetőségeinek ismeretetésé céljából. jelenleg 130 ilyen
másológép működik szerte az országban, többek között a gázművek,
a ksc és több minisztérium is sikerrel alkalmazza őket, de a
továbbiakban lehetőség kínálkozik a bányászati és közegészségügyi
adminisztráció megkönnyítésére is angol másológépekkel./mti/

bb 77. kitüntetés

t/fk/ny zs -cz 1972. május 4.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa kerekes pál rendőr-
ezredesnek eredményes munkássága elismeréseként, nyugállományba
vonulása alkalmából a „vörös csillag érdemrend,-et adományoz-
ta. a kitüntetést rácz sándor rendőr- vezérőrnagy, a belügymi-
niszter első helyettese adta át./mti/

15.45/ny -49-

NA 1610

bb.76. népi fesztivál a galga mentén

vid/gö/fn/ok cz

1972. május 4.

a néprajzi érdekességeiről nevezetes galga menti községekben fesztiválra készülődnek. a május 14-én kezdődő, most második alkalommal megrendezendő eseménysorozat előkészületeiről csütörtökön gödöllőn tájékoztatták a sajtó képviselőit.

a népi hagyományokban gazdag, nemzetiségek lakta táj párt- és tanácsi vezetői elmondották, hogy pest megye tanácsa gödöllőt jelölte ki a galga mente népművelési központjának. ekkor érlelődött meg az a gondolat, hogy a szlovák és német nemzetiségek néprajzi és népművészeti hagyományainak felelevenítésére két évenként fesztivált rendeznek. az idei, eseményekben gazdag program megnyitóját a hévízgyörki művelődési házban tartják, ahol ugyanakkor megnyílik majd a galga-mente néprajzi - népművészeti kiállítása. itt a nemzetiségek színpompás népviselete, az egykori népi használati tárgyak mellett bemutatják a táj népművészeinek alkotásait is. kiállítják többek között a külföldön is jól ismert vankóné dudás Juló galgamácsai festőasszony műveit, a turai tóth g. mihályné magatervezte himzéseit. csömörön május 20-án adnak műsort a táj nemzetiségi együttesei. mivel galga mentén az elmúlt években több együttes alakult, a közeli napokban négy községben rendezett elődöntőkön jelölik ki a legjobb együtteseket, amelyek a csömöri bemutatón fellépnek. a fesztivál leglátványosabb eseménye május 21-én hévízgyörkön zajlik le. a gálaműsorban pest megyei uttörő népiegyüttesek, a táj legjobb felnőtt csoportjai lépnek fel. hallhatják majd a népművészeket is, köztük szaszko józsef citerást, tóth l. mihályné énekest, sára ferenc furulyást. a fesztivál május 27-én gödöllőn folklór-esttel zárul.

a rendezvények iránt nagy az érdeklődés. mint elmondották, az ibusz kalauzolásával külföldi vendégeket is várnak, a hévízgyörki termelőszövetkezet pedig a csehszlovák felsőtari testvérgazdaság tagjait látja vendégül a fesztivál idején./mti/

- 50 -

bb. 78. a hazai társastáncművészet első nemzetközi sikere - 20 ország táncosai a savaria nemzetközi táncversenyen

vid fm/mné/fm/1l cz

1972. május 4.

a magyar társastáncművészet eddigi legnagyobb sikerét aratta az április végén nyugat-berlinben megtartott latin-amerikai európa-bajnokságon. 1920 óta rendeznek hivatalosan európa és világbajnokságot ebben a művészeti ágban, s azóta első ízben került a hazai bajnokpár a tizes élmezőnybe. a lászló attila - szatucsek klára magyar bajnokpár - szombathelyiek - az osztrákokkal azonos pontszámmal a 7. és 7.-8. helyen végzett sikerük értékét növeli hogy személyükben először szerepelt a szoros élvonalban szocialista országbeli táncospár.

az euróvízió színes egyenes adásban adott közvetítést a programról. hazánk képviselői kalocsai ruhában versenycsárdást is bemutattak.

az európa-bajnokság után a szombathelyen május 19-én és 20-án sorra kerülő savaria nemzetközi táncversenyre irányul a táncosok figyelmé. husz ország küldi el legjobb táncosait a vas megyei városba. az idei verseny nagyobb arányú lesz a világbajnokságnál, mert a ausztráliai világbajnokságon a szocialista országok képviselői nem vesznek részt. először jön szombathelyre az usa és új-zéland bajnokpárosa. rajtuk kívül japánból, ausztráliából és 16 európai államból várják a versenyzőket. itt lesznek a nyugat-berlini latin-amerikai tánc európa-bajnokság győztesei, az angol alan és hazel fletcher, valamint a peter maxwell és lyn harman páros. az idei mezőny egyébként minden eddiginél fiatalabb lesz.

tánc -,csemegének,, ígérkezik a bostonból érkező világ-bajnok formációs táncegyüttes bemutatója. nagyszámu táncpedagógus és szakértő is megtekintti a versenyeket. amerikából, csehszlovákiából, ausztriából és más országokból turistacsoportok érkeznek./mti/

--

bb. 79. meghalt losonczi györgy operaénekes

1 ro/tr/zs/1l cz

1972. május 4.

losonczi györgy kossuth díjas kiváló művész, az operaház bari-
tonistája 67 éves korában rövid szenvedés után csütörtökön hajnal-
ban elhunyt. temetéséről később intézkednek./

/folyt.köv./

- 51 -

15.50/1l

NA 1615

bb. 79. meghalt folyt./ 1l

a hazai operaszínpad nagy egyénisége volt. zeneművészeti főiskolai tanulmányai befejezése után 1928-ban az operaház ösztöndíjasa, majd 1929-ben rendes tagja lett. kiváló produkciók sora fűződik nevéhez, 1954-ben Kossuth-díjat kapott, 25 éves operaházi működése alatt végzett tevékenységéért 1968-ban elnyerte a kiváló művész címet. az opera-színpadi emberábrázolás jeles mestere volt: wagner, wotan-ja, sachs-ja, a hovanscsina, hovanszki, gounod faustja máig is emlékezetes alakítás de nagyszerű megszémmélyesítője volt mozart figaro-jának az otello jago-jának és sok más szerepnek. halálával a művészetet áldozatosan szerető nagy egyéniséget veszítette el az operaszínpad./mti/

..

bb. 81. „tallozás a numizmatikában - történelemben,,

1l cz

címél dr. geday istván muzeologus pénteken 18 orakor előadást tart az 1. ker. tanács művelődési házában / budapest, 1., bem rkp 6., / az érmészet a régipénzek, a numizmatika iránt érdeklődők számára./mti/

..

bb. 82. különjáratok a nemzetközi kutyakiállításra - a kutyák csak érvényes jeggyel utazhatnak

1 don/zs/1l cz

1972. május 4.

május 6.-án és 7.-én a nemzetközi kutyakiállításra a bkv különjáratokat indít. a 19-es villamos a józsef körut és a lóverseny tér között, a „b,, jelzésű autóbusz pedig a wesselényi utca és a lóverseny tér között közlekedik. a buszon bérlet, utazási igazolvány nem érvényes; a viteldíj összege három forint. a kutyakiállítás ideje alatt a villamosok és az autóbuszok peronjain két-két kutya utazhat. / villamosokon a kocsivezető peronján kutya nem utazhat. / a kutyáknak a viteldíjnak megfelelően, külön - érvényes - jegyet kell váltani./mti/

..

- 52 -

NA 1625

bb.80. a lakásépítés területi előkészítésében összehangoltabb munkára, kevesebb szanálásra kell törekedni

1 sb/pá/ok cz

1972. május 4.

sas béla, az mti hirmagyarázója írja:

a minisztertanács csütörtöki ülése megtárgyalta a lakásépítés területi előkészítésével kapcsolatos szanálásokról előterjesztett jelentést. ennek adatai szerint a III. ötéves terv időszakában országosan 82 400 lakás - ebből 8500 a fővárosban - szűnt meg különböző okokból, jórészt „kiöregedés,, elavulás miatt, továbbá a lakásépítési területek előkészítésénél és a települések rendezésénél sorra került bontások, szanálások, valamint elemi csapások következtében. a tanácsok a IV. ötéves tervben úgy számítják, hogy az előző tervidőszakhoz viszonyítva 2,4-szeresére emelkedik a megszűnő lakások száma. az ország lakásállományának 42 százaléka ugyanis vályogból és egyéb nem szilárd falazatból épült, s 17 százaléknál az alapozás sem szilárd anyagu. ugyanakkor a lakásállománynak mintegy 20 százaléka már majdnem 100 éves.

a fővárosban és egyes nagyobb vidéki városokban már kevés a tömeges lakásépítésre alkalmas üres, szabad terület. a kisebb városokban és a kiemelt községekben a közművesítés általában csak a település központját érinti, s így az új lakóházak elhelyezéséhez csak nagyon kevés vagy semmilyen szabad közművesített terület sem áll rendelkezésükre. ezért a IV. ötéves tervben előirányzott új lakások jelentős részének a település belső magjában készítették elő építési területet számolva azzal, hogy lebontják az elavult, régi lakásokat. a tanácsok általában a szabad, üres területek beépítésével párhuzamosan megkezdték az elavult városrészek rekonstrukcióját, korszerűsítését. a szanálás és a bontás azonban nem minden városban egyformán sürgető. a túlzottan nagyütemű városrekonstrukciók miatt az építkezések ugyanis a korábbinál kisebb ütemben növelik az ország lakásállományát, mert sok új lakás a lebontott otthonok pótlására szolgál.

a lakásállomány gyorsabb ütemű növelése mindenképpen megköveteli, hogy a lakásépítési területek előkészítésénél ne kerüljön sor nagyarányú szanálási koncentrációra. a minisztertanács határozatainak megfelelően mérsékelni kell a szanálásokat. kétségtelen, hogy a városok egy részénél szükséges az elavult városrészek rekonstrukciója, de manapság túlságosan elharapódzott az indokolatlan modernizálódási törekvés. sok helyen hajlamosak arra, hogy a lakásépítésre alkalmas üres területek kihasználása helyett a városközpont rekonstrukcióját szorgalmazzák. e túlzások elkerülése érdekében döntött úgy a kormány, hogy fokozni kell a szanálások központi irányítását, központi ellenőrzés alá kell vonni a régi városközpontok megújítását. ezért a tanácsok csak az építésügyi városfejlesztési miniszternek az országos tervhivatal elnökével egyetértésben kiadott engedélye alapján kezhetnek hozzá a városközpont rekonstrukciók tervezéséhez, kivitelezéséhez.

/folyt.köv./

NA 1630

- 53 -

bb. 80. Lakásépítés ... folyt./ ok

a lakásépítés területi előkészítésében az eddiginél összehangoltabb, gazdaságosabb munkára kell törekedni, s ennek megfelelően kerülni kell a szanalást azokban a városokban és kiemelt településekben, amelyekben a tömeges lakásépítésre alkalmas üres és közmüvesített területek állnak a tanácsok rendelkezésére. meg kell keresni tehát azokat a lehetőségeket, amelyeknek kihasználásával meggyorsítható országos lakásállomány növekedési üteme. gyors és körültekintő munkát követel a kormányhatározat végrehajtása is, hogy építési területek előkészítésében ne keletkezzenek zavarok, amelyek akadályoznák a lakásépítési program megvalósítását./mti/

bb. 83. magyar-csehszlovák belkereskedelmi tárgyalások - csehszlovák áruházi hét miskolcon

gg/11 La

1972. május 4.

ing. e. decker, szlovák kereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével csütörtökön csehszlovák belkereskedelmi delegáció érkezett hazánkba. a magyar-csehszlovák belkereskedelmi állandó bizottság budapesti elnöki találkozásán ing. e. decker, valamint dr. sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese tárgyalásokat folytat a két ország közötti kereskedelmi választékcseré alakulásáról a kishatármenti áruforgalom, valamint a magyar-csehszlovák kereskedelmi kapcsolatok, a további együttműködés témakörében.

ing. e. decker pénteken megnyitja a miskolci csehszlovák áruházi hetet amelyet a közelmúltban megtartott kassai magyar áruházi hetek viszonzásaképpen rendeznek meg. a csehszlovák áruházi hetek alkalmával áruajánlatként miskolcon bemutatják a magyar vásárlók által kedvelt csehszlovák sport- és kemping-cikkeket, iskolaszereket játék- és biszárúkat./mti/

..

- 54 -

16.20/11

NA 16⁰⁰

obbb 84. elhunyt győri józsef elvtárs,

ny La

1972. május 4.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. bucsuztatása hétfőn 15 órakor lesz a mesző imre uti temető fedett díszravatalozójában.

mszmp xiii.kerületi bizottsága,
magyar partizán szövetség. /mti/

..

bb 85. elhunyt kámán józsef elvtárs,

ny La

1972. május 4.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. temetése kedden 11.30 kor lesz az óbudai temetőben.

mszmp xiii.kerületi bizottsága,
magyar partizán szövetség. /mti/

..

bb 86. baráti találkozó a német antifasiszták nevét viselő szocialista brigádokkal

t nn/pá/ny zs - La

1972. május 4.

a fasiszmus alóli felszabadulás évfordulója alkalmából az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjában csütörtökön baráti találkozón látták vendégül azokat a szocialista brigádokat, amelyek német antifasiszták nevét viselik. a meghívottak között volt az irodagéptechnikai vállalat wilhelm pieck, hans ba:umler, werner seelenbinder, az egyesült villamos- és gépgyár marx károly, friedrich engels, ernst tha:lmann és a kelenföldi hőerőmű ernst tha:mann szocialista brigádja. az ünnepség résztvevői megtekintettek az ndk életét, fejlődését bemutató több dokumentumfilmet, s azt az ndk televíziója által készített riportfilmet is, amelyet az ndk párt- és kormánydelegációja legutóbbi magyarországi látogatása alkalmával forgattak a kelenföldi hőerőmű és az irodagéptechnikai vállalat brigádjairól./mti/

..

-55-

NA 17⁰⁰

bb 87. a rögzített és maximált áron értékesítő vállalatok helyzete

1 sl/fk/ny -cz la 1972. május 4.

somogyi lajos, az mti hirmagyarázója írja:

a minisztertanács csütörtöki ülésén azoknak a nagyvállalatoknak a problémáiról tárgyalt, amelyek rögzített és maximált áron értékesítik termékeiket. e vállalatok közül ugyanis többen panasztáltak, hogy amíg az általános áralakulás nyomán a termékekhez felhasznált egyes cikkek árai emelkednek, ők maguk ezt nem érvényesíthetik késztermékeikben, így nyereségük romlik. e problémával az árhatóságok a múltban már többször foglalkoztak, legújabbán pedig 70 vállalatnál vizsgálták meg a szabad- és kötött árak ütközése nyomán kialakult helyzetet. megállapították, hogy a vállalati eredmények szempontjából az árformákon kívül első műszaki- gazdasági tényezőknek ma is meghatározó szerepük van. a vizsgálat szerint is a nyereség fokozásának legjobb módszere a hatékonyság növelése. ennek ellenére kétségtelen, hogy a népgazdasági stabilitást szolgáló kötött és maximált árak következményeként egyes vállalatok nyereségszintje alacsonyabb az átlagnál.

a hatósági és a szabadár- formák ütközéséből különösebb bonyodalom ez ideig nem származott. a vállalatok többsége a gazdaságirányítási rendszer változásakor tekintélyes nyereségtartalékkal rendelkezett, ezért a kisebb áringadozások nem jelentettek gondalkodásukban komolyabb fennakadást. ugyanakkor a hatóságok áron értékesítő vállalatok a főbb alapanyagok túlnyomó részét hatósági árszabás alá eső árakon vásárolták, ami többnyire megteremtette a vételi és eladási árak összhangját. ezeket a vállalatokat a beruházások költségeinek növekedése sem érintette túlságosan, mivel az állam számos kedvezményt biztosított számukra. sok esetben kaptak bérpolitikai kedvezményeket is.

mindezek ellenére könnyen belátható: a kötött hatósági árakon értékesítő vállalatoknál gondot okoz, hogy szállítók emelhetik az árakat. különösen ez a helyzet azoknál a vállalatoknál, amelyek termékeik nagyobb részét államközi megállapodások alapján exportra készítik, s ahol az ár hosszú időre rögzített. e problémákat azonban hiba lenne eltulozni, amint azt némely esetben vállalati körökben teszik. a rossz vállalati munka, a kapacitás kihasználatlansága, a hibás kooperáció következményei nem háríthatók az árrendszerre, s nem leplezhetők ennek valóban meglévő ellentmondásaival. az említett vizsgálat tapasztalatai szerint a begyűrűző áremelkedések és a kötött ár ellentmondása miatt a nyereség csupán néhány vállalatnál csökkent komoly mértékben, többségüknél a nyereség nem csökkent, hanem növekedett.

/folyt köv/
16.45/ny

-56-

MA 1705

5bb 87. / a rögzített.....folyt/ny

tekintettel a kétségkívül meglévő problémákra a kormány határozatában kimondta, hogy minden területen szigorítani kell az árellenőrzést. különös figyelmet kell fordítani a vállalati ár-kalkulációra a kooperációk kialakítása során, mert ez az egyik legfőbb területe a begyűrűző áremelkedéseknek. egyúttal vizsgálni kell, hogy milyen eszközökkel javítható a kereslet-kínálat egyensúlya a termelés egyes területein. az egyensúly javításával ugyanis a hatósági árszabások köre perspektívában csökkenthető és mind a szállító, mind a vevő szempontjából megfelelőbb árak alakulhatnak ki. ugyanakkor az árstabilitás érdekében fenn tartott vegyes árformák a jövőben is szükségessé teszik, hogy az állam különböző kedvezményekkel segítse a népgazdaság fejlődése szempontjából fontos nagyvállalatokat átmeneti nehézségeik feloldásában./mti/

..-

bb 89. elhunyt özv. müller jenőné, a munkásmozgalom régi harcosa
k/ny h1 la 1972. május 4.

özvegy müller jenőné, a magyar és nemzetközi munkásmozgalom harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, hosszú betegség után elhunyt. hamvasztás előtti búcsúztatása május 8-án 14 órakor lesz a mező imre uti temető fedett ravatalozójában. harcostársai, barátai, tisztelt 13 óra 30 perctől róhatják le kegyeletüket.

mszmp budapesti bizottsága
magyar partizán szövetség

x x x

müller jenőné, datner margit elvtársnő már gyermekként megismerkedett a gyári munkával, a kizsákmányolással. megjárta az öntudatosodó proletár életutját, s áldozatkész harcosa lett a munkásmozgalomnak. részt vett a sztrájkmozgalomban, a román kp munkájában.

1927-ben berlinbe, majd a szovjetunióba emigrált családjával együtt, 1931-ben a kommunista párt tagja lett. 1936-ban a komintern megbízásából prágában, majd romániában dolgozott, az illegális kommunista párt központi bizottsága apparátusának vezető-funkcionáriusaként. 1940-ben férjével együtt letartóztatták, s három évi börtönre ítélték. férjét a fasiszták kivégezték. a börtönben szerzett súlyos betegsége ellenére, kiszabadulása után tovább dolgozott romániában, majd budapesten. részt vállalt a nemzeti segély, s később a vöröskereszt munkájában./mti/

..-
-57-

17.15/ny

MA 1710

bb. 88. gáspár sándor adta át a minisztertanács és a szot elnökségének vándorzászlaját a bábolnai állami gazdaság dolgozóinak

vid fm/il la

1972. május 4.

Ünnepséget tartottak csütörtökön bábolnán abból az alkalomból, hogy az állami gazdaság kollektívája 1971. évi kiemelkedő munkája alapján elnyerte - ezuttal egymás után már nyolcadszor - a minisztertanács és a szot elnökségének vörös vándorzászlaját. az ünnepségen résztvett gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára, kovács istván, a medosz főtitkára, komárom megye és a komáromi járás párt-állami és társadalmi vezetői. ott voltak az ország számos vidékéről - valamint csehszlovákiából is a bábolnával kooperáló nagyüzemek képviselői.

a gazdaság történetében a mult esztendő különösen jelentős volt. első ízben érték el az egymilliárd forint feletti termelési értéket. a világszinvonalon dolgozó nagyüzem tevékenységével a népgazdaság legfontosabb érdekeit szolgálta, és jelentősen hozzájárult a magyar mezőgazdaság fejlődéséhez, a szocialista nagyüzemi rendszer erősítéséhez. a bábolnaiak alakították ki és honosították meg országszerte az iparszerű termelési módszereket. baromfi- és sertéshusstermelési, legújabbán pedig új kukorica-termesztési rendszerükbe már több mint 300 belső gazdaságot kapcsoltak be. ugyanakkor jelentősen bővültek kapcsolataik a baráti és a kapitalista országokkal egyaránt. a termelés növekedésével arányosan nőtt a modern technikával biztos kézzel bánni tudó dolgozók jövedelme és életszínvonala.

a kitüntető vándorzászlót gáspár sándor adta át dr. burgert róbertnek, a gazdaság vezérigazgatójának. az ünnepségen 62 dolgozónak adták át az állami gazdaság kiváló dolgozója kitüntetést./mt1/

--

bb.91. prágába utazott az írószövetség küldöttsége

i ro/tr/zs/il la

1972. május 4.

a cseh írószövetség meghívására csütörtökön prágába utazott a magyar írók szövetségének küldöttsége: darvas józsef elnök és simon istván titkár. a látogatás célja a két írószövetség közötti együttműködés megtárgyalása./mt1/

--

17.25/11

- 58 -

NA 1800

bb. 90. husz éves a művészeti alap - jubileumi tanácskozás a vörösmarty téri kulturpalotában

t ro/fk/zs/il la

1972. május 4.

husz éves a magyar népköztársaság művészeti alapja. ebből az alkalomból csütörtökön a vörösmarty téri kulturpalotában jubileumi tanácskozást tartottak, szilárd györgy igazgató számolt be a képzőművészeti, a zenei és az irodalmi szakosztályok munkájáról.

elmondta, hogy az alap irányítása alá tartozó négy vállalat - a képcsarnok, az iparművészeti, a képzőművészeti alap kiadó, és a képzőművészeti kivitelező eredményesen tevékenykedett az elmúlt esztendőben.

.s

a képcsarnok vállalat például tavaly 70 ezer festményt grafikát, kisplasztikát értékesített s 22 kiállító termében színvonalas tárlatok sorát rendezte meg. / érdekes tény, hogy a festmények 90 százalékát vidéken adták el. / az iparművészeti vállalat 17 üzeme bonyolult, összetett munkát végez, jelentős érdemei vannak a lakás- és öltözködéskultúra fejlesztésében, a művészi kivitelű ajándéktárgyak választékának bővítésében. a képzőművészeti alap kiadó tevékenységére legjellemzőbb a színvonalas képeslapok nagy forgalma, amely az egyedülálló -45 ezer fekete-fehér, és 15 ezer színes felvételt tartalmazó - fotóarchívumnak köszönhető.

az ország számos pontján többszáz bronz és kőszobor tanúsítja a képzőművészeti kivitelező vállalat eredményes tevékenységét. jelentős a vállalat restauráló, műemlék-mentő munkássága, dinamikusan fejlődik legfiatalabb ágazata, a modell-készítés.

az alap a rendelkezésre álló pénzből esztendőről-esztendőre jelentős összegeket fordít fiatal tehetséges művészek szociális anyagi támogatására, tehetségük kibontakozásának segítésére. e megbízatásának az alap a jövőben az eddiginél változatosabb formákban kíván eleget tenni és szélesíteni akarják a támogatásban részesülő - arra érdemes - pályakezdő művészek körét.

/folyt.köv./

17.30/11

NA 1810

- 59 -

bb. 90./ husz éves folyt./ il

kiemelt díjazás bevezetését is tervezik - a művészileg különösen értékes alkotások esetében .

a tanácskozáson dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes a művelődés tárca nevében elismerését fejezte ki a művészeti alap dolgozóinak a két évtized alatt kifejtett tevékenységért majd további eredményes munkát kívánt. a jubileumi gyűlésen részt vettek a művészeti alap irányítása alá tartozó vállalatok, valamint a képző- és iparművészet területén dolgozó egyéb intézmények vezetői./mti/

Lüggel

--

bb.92. magyar filmküldöttség utazott cannesba

i ro/tr/zs/il la

1972. május 4.

csütörtökön elutazott a cannes-i nemzetközi filmfesztiválra a magyar filmdелеgáció: kondor istván filmfőigazgató gálos tibor mokép osztályvezető és szabó b. istván kritikus. a küldöttség negyedik tagja bíró yvette szerkesztő - aki egybként a fipresci zsűri elnöke lesz - pénteken követi a háromtagú küldöttséget. filmgyártásunkat a versenyfilmek kategóriájában jancsó miklós „még kér a nép„ című alkotása képviseli. a női rendezők filmsorozatában elek judit „sziget a szárazföldön„ mészáros mártia „eltávozott nap„ és „holdudvar„ című alkotásai szerepelnek./mti/

--

:bb 93. kuba könnyüipari minisztere magyarországon

t ol/pá/ny la

1972. május 4.

nora frometa silva, a kubai köztársaság könnyüipari minisztere kíséretével a magyar népköztársaság kormányának meghívására csütörtökön budapestre érkezett. a ferihegyi repülőtéren keserü jánosné könnyüipari miniszter, valamint a külügy- és a könnyüipari minisztérium több vezető munkatársa fogadta. ott volt az érkezésnél floreal chomon mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagykövete is.

kuba könnyüipari miniszter itt tartózkodása során tárgyalásokat folytat keserü jánosnéval, valamint a könnyüipari minisztérium vezető munkatársaival. meglátogat néhány textil-, és konfekcióipari üzemet budapesten, győrött és szegeden.

/folyt köv/
17.45/ny

-60-

17.45

bb 93. / kuba könnyüipari minisztere.....folyt/ny

a repülőtéren az mti munkatársának adott nyilatkozatában egyebek között a következőket mondta:

- magyarországon szeretnék megismerkedni az ipar, különösen a könnyüipar fejlődésével, s természetesen mindazzal, amit önök a szocializmus építésében eddig elértek. szeretném szorosabbra fűzni a kapcsolatokat a könnyüipar irányítóival, hasznos beszélgetéseket folytatni a magunk helyzetéről is. nagyon örülök annak, hogy magyar kollégám is nő; igy még könnyebb lesz szót értenünk. különösen érdekel a textil- és a konfekcióipar, s ezen belül a műanyagok, műszálak felhasználása.

-kubában egyik legfontosabb feladatunk jelenleg az egy főre jutó textil- és ruházati cikkek mennyiségének növelése. éppen ezért erőteljesen foglalkozunk textil- és konfekcióiparunk fejlesztésével, amiben segítségünkre van a szovjetunió is. a korszerűsítésre 1975-ig terjedő programot dolgoztunk ki, emellett sokat foglalkozunk a munkások és a műszakiak képzettségének, a mérnökök és technikusok szakmai színvonalának növelésével, hogy emelhessük az egy főre eső termelést. /mti/

--

bb.94. a szocialista brigád- és ujitási mozgalom anyagi ösztönzése

i st/gg/ok la

1972. május 4.

Magyarország írja:

mint ismeretes, 1970. január elsején lépett életbe a szocialista brigádok kitüntetésének és munkájuk elismerésének új rendszere, amelyben a kormány és a szot elnöksége a többi között intézkedett a brigádok kitüntetésének fokozatairól, és a velük járó jutalmakról. azóta a bronz, az ezüst és az arany-eremmel elismert brigádoknak az egyes fokozatokkal arányban álló pénz, vagy egyéb jutalmakat kell adni, amelyek mértékét és formáit a vállalati kollektív szerződésben kell szabályozni és vállalati forrásból kell fedezni. e jutalmakat általában a részesedési alap terhére fizetik. hasonló a helyzet „a vállalat kiváló brigádja„ kitüntetéssel járó jutalommal is, ennek összegét azonban a kormány és a szot elnöksége meghatározta. egy brigádtagra számítva átlag 1500 forint pénzjutalom jár a vállalat kiváló brigádja kitüntetéssel. /folyt.köv/

- 61 -

17.18.15

bb.94. /a szocialista brigád.... /folyt ok

sokhelyütt természetesen nemcsak az említett kötelező esetekben jutalmazták a szocialista brigádokat. a számítások szerint évente körülbelül 200-300 millió forint jutalmat kapnak e brigádok tagjai, amihez megfelelő keretet biztosít a részesedési alap és a bérköltség. éppen azoknak a munkája segíti leginkább a részesedési alap növelését, akiknek eredményeit a részesedési alap terhére elismerik és még jobb eredményekre ösztönzik. ezért a kormány nem tartja szükségesnek, hogy e jutalmak elszámolásának módját, fedezetének forrásait általában megváltoztassák. más a helyzet a vállalat kiváló brigádjaira kitüntetéssel járó jutalomnál, amelynek összegéről, formáiról nem a vállalati kollektív szerződés intézkedik, hanem azt a kormány és a szót elnöksége előírta. e kitüntetéssel járó jutalmat továbbra is vállalati forrásokból fizetik, oly módon azonban, hogy az sem a vállalat bérszínvonalát, se részesedési alapját ne terhelje.

a kormány az ujitási díjak és a kiemelkedő műszaki teljesítményekért járó prémiumok, jutalmak kérdéseivel is foglalkozott. mint ismeretes, ezeket az összegeket a bérköltség, vagy a részesedési alap terhére kell fizetni és elszámolni. mindennek előtt azt vizsgálta a kormány, hogy az utóbbi években hogyan alakult az ujitómozgalom, s van-e reális lehetőség arra, hogy bérköltségből, részesedési alapról megfelelően ösztönözzék ujitásokat a dolgozókat. kétségtelen, hogy 1968-ban - 1967-hez viszonyítva - jelentősen visszaesett a benyújtott ujitások száma, azóta e csökkenés lényegesen lelassult, sőt az elfogadott és hasznosított ujitások száma már növekedést mutat. erőteljesebben utal a javulásra az ujitások minősége. az egy hasznosított ujitásra jutott gazdasági eredmény az 1967 évi 25 800 forint-ról 1971-ben 46 500 forintra emelkedett. jelentősen nőtt az egy hasznosított ujitásra kifizetett díjazás összege is. az ujitómozgalom tehát a nagyobb jelentőségű, a nagyobb eredményeket hozó ujitások felé tolódik el. a kormány nem tartja szükségesnek a jutalmak fedezeti forrásának megváltoztatását, annál kevésbé, mivel az ujitások, szellemi alkotások a vállalat nyereségét, részesedési alapját növelik, s így reális követelmény, hogy továbbra is az eddigi módon, tehát bérköltségből vagy a részesedési alap terhére jutalmazták az ujitókat. /mti/

...-

- 62 -

NA 7835

bb 95. évente 1.1 milliárd példány sajtóterméket terjeszt a posta - egymillió fölé a rádió és tévé ujság példányszáma - megnyílt a 31. országos hírlap- és szakfolyóirat kiállítás székesfehérváron

vid/fm/ny la

1972. május 4.

a posta központi hírlapiroda és a fejér megyei lapkiadó vállalat rendezésében csütörtökön székesfehérváron, a megyei művelődési központban megnyílt a 31. országos hírlap- és szakfolyóirat kiállítás.

a kiállítás a szaklapok iránti érdeklődés fokozódását tükrözi, hiszen a megjelenő ötszáz belföldi időszaki lapból kétszáz szakfolyóirat. a sajtókiállítás a külföldi lapok iránti növekvő keresletet is mutatja, jelenleg mintegy 12 000-féle külföldi sajtótermék jár hazánkba, s ebből kétszáz féle lap, folyóirat kapható az újságárusoknál.

a posta 1972-ben mintegy 1.1 milliárd példányszámban terjeszt sajtóterméket, a napilapok pedig naponta 2.5 millió példányban, a hetilapok több mint 5 millió példányban jelennek meg. a kiállításon bejelentették, hogy a magyar sajtótermékek közül a rádió és tévé ujság példányszáma áprilisban meghaladta az egymillió darabot. a posta statisztikája szerint ugyanakkor az egy lakosra jutó havi hírlapszám is jelentősen emelkedett: ez a szám az 1950. évi 3.6-ról tavaly 7.3 darabra növekedett.

a kiállítás május 8-ig tekinthető meg székesfehérváron. /mti/

..-

vbb 96. budapestre érkezett a belga kommunista párt küldöttsége

fk/ny zs la

1972. május 4.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására Jan Debrouwere-nek, a belga kommunista párt politikai bizottsága tagjának vezetésével csütörtökön hazánkba érkezett a bkp küldöttsége. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren Gyenes András, az MSZMP központi ellenőrző bizottságának tagja, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője fogadta. /mti/

18.27/ny

-63-

NA 1845

tbbb 97. színházi fesztivál

vid/fm/ny La

1972. május 4.

gazdag színházi program kezdődött csütörtökön zalaegerszegen. a dunántúli színházak - a győri, a pécsi, a kaposvári és a veszprémi színház - kaposvári bemutatójukkal párhuzamosan zalaegerszegen is előadást tartanak. a kaposvári csiky gergely színház zala megye színháza is, ezért a társulatok a társ-megye székhelyén is ugyanazokkal a darabokkal lépnek színpadra, mint a kaposvári bemutatón.

a színházi fesztivál zalaegerszegi műsorát csütörtökön a veszprémi petőfi színház társulata nyitotta meg „a helység kalapácsa” című zenés komédiával. pénteken este a győri kisleány színház, szombaton este a pécsi nemzeti színház társulata szerepel zalaegerszegen, majd a kaposvári csiky gergely színház május 8-i szereplésével ér véget a zalaegerszegi tavaszi színházi program./mti/

--

bb 99. elbucszott a duna bizottság igazgatója

gk/ny La

1972. május 4.

dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter csütörtökön bucsulátogatáson fogadta hivatalában luka jakovlevics kapikrajan, a duna bizottság leköszönő igazgatóját. a fogadáson részt vett dr. fekete györgy, a duna bizottság új igazgatója és a kpm több vezető munkatársa.

dr. csanádi györgy elismeréssel méltatta l. j. kapikrajanak a nemzetközi dunai hajózás fejlesztése érdekében 27 éven át végzett rendkívül sokoldalú tevékenységét./mti/

--

bb 100. dr. stefanics jános professzor az idei balassa-émlékérmes

t ms/gk/ny zs La

1972. május 4.

a magyar sebész társaság elnöksége a nagy magyar sebészről elnevezett balassa-émlékérmével az idén - kimagasló tudományos munkássága elismeréséül - dr. stefanics jános egyetemi tanárt, a budapesti 3. számú sebészeti klinika igazgatóját, a semmelweis orvostudományi egyetem dékánját tüntette ki. az emlékérmét a társaság csütörtöki emlékülésén dr. petri gábor professzor elnök nyújtotta át dr. stefanics jánosnak, aki ezután balassa-émlék-előadásában, a verőerek elzáródása sebészeti kezelésének néhány aktuális kérdése, címmel számolt be érsebészeti kutatásairól./mti/

--
-64-

19.35/ny

NA 194

bb 98. időjárásjelentés

gk/ny La

1972. május 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1972. május 4-én csütörtökön este:

a nyugati megyékben melegszik az idő

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, elsősorban záporral, zivattal. mérsékelt időnként élénk észak, északkeleti szél. a hőmérséklet nyugaton is emelkedik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 17-21 fok között./mti/

--

bb. 101. dr. ajtai miklós hazaérkezett csehszlovákiából

t bé/gk/il La

1972. május 4.

dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, a magyar csehszlovák gazdasági és műszaki tudományos együttműködési vegyes bizottság elnöke csütörtök este hazaérkezett karlovy varyból, ahol miloslav hrzkovicnak, a csehszlovák kommunista párt központi bizottsága titkárnak a vegyes bizottság csehszlovák tagozata elnökének meghívására elnöki találkozón vett részt. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent ilku pál művelődésügyi miniszter, dr. gál tivadar a minisztertanács titkárságának vezetője, ott volt frantisek dvorsky csehszlovákia budapesti nagykövete./mti/

--

bb. 102. gázolt a gyorsbusz

i ms/gk/il La

csütörtökön a moszkva tér és a dékány utca kereszteződésénél levő kijelölt gyalogátkelőhelyen egy 112/a jelzésű autóbusz elütötte patak györgyi 22 éves 2. táltos utca 8. szám alatti lakost. a fiatal lány súlyos sérüléssel került kórházba./mti/

--

NA 205
- 65 -

bb.103. a szovjet katonai attasé filmkocktélja

t vt/gg/ok zs la

1972. május 4.

a fasiszta németország feletti győzelem napjának közel-
gő 27. évfordulója alkalmából a. a. z. z. ezredes, a szovjetunió
magyarországi nagykövetségének katonai és légügyi attaséja csü-
törtökön este filmkocktél rendezett a szovjet kolónia klub-
jában. az esten megjelentek a magyar partizán szövetség vezetői,
továbbá a szövetség országos választmányának tagjai, köztük
többek között a második világháború idején a szovjet hadsereg köte-
lékében, vagy partizán egységekben harcoltak a fasiszták ellen.

részt vettek a filmkocktélon a honvédelmi minisztérium,
a külügyminisztérium, az mszbt, a magyar néphadsereg és a
társ- fegyveres testületek képviselői. ott voltak a baráti or-
szágok katonai és légügyi attaséi.

megjelent i. v. tutarinov vezérezredes, a varsói szerző-
dés tagállamai egyesített fegyveres erői parancsnokságának
magyarországi képviselője, valamint m. i. szorokin altábor-
nagy, a szovjet déli hadseregcsoport parancsnokságának képvisele-
tében.

a. a. z. z. ezredes üdvözölte a megjelenteket, majd leveti-
tették a „felölttek a fiaink,„ című, a varsói szerződéshez
tartozó hadseregről szóló szovjet filmet. /mt1/

bb. 104. közlekedési balesetek

1 ms/gk/1l la

1972. május 4.

gyorsan hajtotta autóját csermák istván budapesti osztályve-
zető és a 4. kerületben a váci ut 102. számú ház előtt összeüt-
között egy tehergépkocsival. súlyos sérüléssel került kórházba.

/folyt.köv./

NA 207

- 66 -

bb. 104./ közlekedési ... folyt./ 1l

a 8. kerületben az üllői ut és a kálvin tér torkolatánál
az egyik induló 42-es villamosra fel akart ugrani pankár istván
66 éves dunaharaszti lakos. visszaesett és súlyos sérüléseket
szennvedett.

az elsőbbség meg nem adása okozta viktori ferenc 18 éves
ipari tanuló balesetét, aki a 12. kerületben a vörös hadsereg ut-
ja és a hidász utca sarkán kerékpárján összeütközött egy személy-
gépkocsival. sérülése szintén súlyos de nem életveszélyes.

hasonlóképpen járt motorkerékpárjával viandt fülöp műsze-
rész, aki a 13. kerületben a váci ut és a fáy utca kereszteződé-
sében mulasztotta el az elsőbbséget megadni és összeütközött egy
másik motorkerékpárossal. viandt súlyos de nem életveszélyes,
míg a másik motorkerékpáros könnyebb sérülésekkel került kórház-
ba.

ugyancsak a 13. kerületben a róbert károly körut és a le-
hel ut sarkánál tilos jelzés ellenére ment át az uttesten kemecsei
sándor kereskedő. egy személygépkocsi ütötte el. az ő sérülése
sem életveszélyes. /mt1/

--

- v é g e -

- 67 -

20.50/1l